ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA TĚLESNÉ A SPORTOVNÍ VÝCHOVY

AKTUÁLNÍ TRÉNINKOVÉ ASPEKTY ČESKÉHO MUSHINGU

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Klára Hladovcová
Učitelství pro SŠ, obor TV-Ge

Vedoucí práce: Mgr. Radek Zeman

Plzeň, 2015

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 4. března 2015

.....
vlastnoruční podpis

Chtěla bych tímto poděkovat Ing. Martinu a Ing. Evženii Brzkovým, Pavlu Hladovcovi, Romanu Habáskovi, Václavu Zetkovi, Vojtěchu Němcovi a vedoucímu diplomové práce Mgr. Radku Zemanovi za vstřícný přístup a připomínky, které mi pomohly při vypracování této práce.

OBSAH

1. ÚVOD 3
2. CÍL A ÚKOLY PRÁCE 4
3. TEORETICKÁ ČÁST 5
3.1. MUSHING 5
3.2. ZÁVODNÍ KATEGORIE 5
3.3. MORFOFUNKČNÍ CHARAKTERISTIKA ZÁVODNÍHO PSA 7
3.4. TRÉNINKOVÉ ASPEKTY 8
3.5. HLAVNÍ CÍLE TRÉNINKŮ 9
3.5.1. ŠEDIVÁČKŮV LONG 10
3.5.2. FEMUNDLOPED 11
3.5.3. LA GRAND ODYSEA 12
3.5.4. LEDOVÁ JÍZDA 13
4. PRAKTICKÁ ČÁST 14
4.1. SIBIŘSKÝ HUSKY 14
4.1.1. TRÉNINK TÝMU GREY WOLF 15
4.1.2. TRÉNINK TÝMU CZECH SILVER-STAR 22
4.1.3. TRÉNINK TÝMU ASAMARA 28
4.2. SROVNÁNÍ TRÉNINKŮ TÝMŮ SIBIŘSKÝCH HUSKY 38
4.3. ALJAŠSKÝ HUSKY 39
4.3.1. TRÉNINK TÝMU ALJAŠSKÝCH HUSKY 40
4.4. SAMOJED 47
4.4.1. TRÉNINK TÝMU ZASNĚŽENÉ ÚDOLÍ 47
4.5. SROVNÁNÍ TRÉNINKŮ „STŘEDNĚ RYCHLÝCH, RYCHLÝCH A POMALÝCH“ PLEMEN 53

5. DISKUSE 54
6. ZÁVĚR 57
7. SHRNUTÍ 58
8. RESUMÉ 59
9. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ 60
9.1. PUBLIKACE 60
9.2. INTERNETOVÉ ZDROJE 60
9.3. ÚSTNÍ SDĚLENÍ 64
9.4. PŘÍLOHY 64
10. SEZNAM PŘÍLOH 65
10.1. FOTO 65
10.2. OBRÁZKY 65
11. PŘÍLOHY I

1. ÚVOD

Téma své diplomové práce jsem si zvolila, protože neexistuje odborná literatura, která by nám poradila, jak máme se psy pracovat a připravovat je na závody. Na soutěže trénuji psy již 10 let a naše tréninky jsou stále na denní diskusi s ostatními mushery. Jako začínající musher jsem nevěděla, zda psy trénuji správně, a nikde jsem se nic nedočetla. Jak trénovat psy jsem se dozvěděla až na závodech od ostatních musherů, kteří byli ochotní a řekli mi, jak trénují oni, trénink mohu také tak vyzkoušet a postupně si jej přizpůsobovat svému týmu. Účel mé diplomové práce je pomoci začínajícím se zorientovat v trénování jednotlivých psích plemen využívaných v mushingu. Co si musí začínající musher uvědomit dříve, než začne se psy trénovat, je, na co se chce v tréninku zaměřit, zda na rychlost, sílu či vytrvalost. Podle toho se následně odvíjí jednotlivé tréninky, které se od sebe liší.

2. CÍL A ÚKOLY PRÁCE

Cíl a úkoly práce

Cílem práce je popsat aktuální tréninkové aspekty mushingu v České republice.

Z cíle práce vyplývají následující úkoly:

- Popsat trénink „středně rychlých“ plemen (sibiřský husky) v České republice.
- Provést srovnání základních rozdílů v tréninku sibiřských husky v České republice.
- Popsat trénink „rychlých“ plemen (aljašský husky, evropský saňový pes, ohař) v České republice.
- Popsat trénink „pomalých“ plemen (samojed, aljašský malamut) v České republice.
- Provést srovnání základních rozdílů v tréninku „středně rychlých, rychlých a pomalých“ plemen v České republice.

3. TEORETICKÁ ČÁST

3.1. Mushing

Mushing je obecný termín pro označení sportu či přepravy za pomoci tažné síly psů, ať už se jedná o pulku, scootering, skijöring, bikejöring, saňové závody či obyčejnou přepravu čehokoliv. V odborných kruzích se tohoto slova užívá k použití jednoho či více psů k tahu saní po sněhu. Termín pochází z francouzského slova marche, což znamená jít, běžet – povel týmu k tahu. Nicméně mushh se užívá jen sporadicky, v angličtině převládá hike!, u nás například hop!, ale záleží na každém musherovi, co bude používat. Mushing se provozuje jak za účelem přepravy, rekreačně, tak i závodně.

Mushing je celosvětově rozšířen, avšak primárně se mu nejvíce věnují země Severní Ameriky a severní Evropy, kde byli a jsou psi využíváni nejen ke sportu, ale stále i k práci. I když v některých končinách byli psi nahrazeni sněžnými skútry, spousta traperů a izolovaných usedlostí se stejně vrátila k psům, nejen z důvodů bezpečnosti, ale například kvůli větší spolehlivosti v extrémních podmínkách specifických pro tamní klima. V České republice se mushing objevuje až od 70. až 80. let 20. století a je zde využíván k závodním účelům nebo k rekreaci. Za účelem přepravy nákladů se u nás mushing téměř nevyužívá.

3.2. Závodní kategorie

Každý závod psích spřežení v Evropě musí mít předepsané kategorie. Jiné je to na Aljašce. Kategorie jsou rozděleny podle druhu závodů buď na suchu, nebo na sněhu, délky trati, počtu psů a výkonnosti plemene.

Dle Soutěžního řádu (2010) mezi sprintové kategorie na suchu patří:

A, A1, A2	Tým tvořený pěti až osmi psy
C, C1, C2	Tým se dvěma až čtyřmi psy
CCM, CCW	Canicross (běh) s jedním psem, rozdělen na muže (M) a ženy (W)

BkjM, BkjW	Bikejöring (kolo) s jedním psem, rozdělen na muže (M) a ženy (W)
Sc1, Sc1.1	Scooter 1 (koloběžka) s jedním psem
Sc2	Scooter 2 se dvěma psy

Midové kategorie na suchu:

MU, MU1	Tým s neomezeným počtem psů
MB, MB1, MB2	Tým do šesti psů
MBkj1	Bikejöring (kolo) s jedním psem
MSc2	Scooter 2 (koloběžka) s jedním až dvěma psy

Sprintové kategorie na sněhu:

U, U1	Tým s neomezeným počtem psů
A, A1	Tým do osmi psů
B, B1, B2	Tým do šesti psů
C, C1, C2	Tým do čtyř psů
Skj1M, Skj1W	Skijöring 1 (běžkař) s jedním psem, rozdělen na muže (M) a ženy (W)
Skj2M, Skj2W	Skijöring 2 se dvěma psy, rozdělen na muže (M) a ženy (W)

Midové kategorie na sněhu:

MU, MU1	Tým s neomezeným počtem psů
MB, MB1, MB2	Tým do šesti psů
MP	Pulka (běžkař s malými saněmi) s jedním až čtyřmi psy
MSkj2	Skijöring 2 s jedním až dvěma psy

Longové kategorie na sněhu:

LU, LU1 (LTO)	Tým s neomezeným počtem psů
LA1 (LT2)	Tým do osmi psů
LC1 (LT1)	Tým do čtyř psů
LP	Pulka s jedním až čtyřmi psy

První písmeno bez čísla odpovídá otevřené kategorii tedy pro všechna plemena bez průkazu původu (A, C, MU, LU). Číslo 1 za písmenem je pro plemeno sibiřský husky (A1, C1, MU1, LU1). Pro ostatní severská plemena (aljašský malamut, grónský pes, samojed a český horský pes) je číslo 2 (A2, C2, MB2). V rámci závodu může pořadatel otevřít turistickou kategorii pro příchozí, která nemusí být organizovaná podle soutěžního řádu a u níž se neprovádí vyhlašování vítězů. Účastníci této kategorie nesmějí překážet ostatním závodníkům.

3.3. Morfofunkční charakteristika závodního psa

Jak v České republice, tak v zahraniční jsou šlechtěni psi také pro výstavní účely. Pokud srovnáváme vzhled psa určeného pro saňový sport (foto 1) a psa určeného pro výstavní účely (foto 2), nacházíme zde plno rozdílů v jejich stavbě těla. „Výkonný pes pro saňový sport by měl mít svalnatou tělesnou stavbu, lehkou kostru, delší pružný hřbet, níže nasazený a nesený ocas, málo strmé úhlení předních a zadních končetin, silné nepříliš kompaktní tlapy, plochý hrudník, dlouhý krk, mírně skloněnou záď a vtažené břicho. Výška psa však nebývá tak důležitá, obecně platí, že čím je větší spřežení, tím může být jeho jednotlivý pes menší.“ (Heller, 1996).

Důležitá je u psa pracovitost, která bývá obvykle dědičnou vlastností určitých chovů. Dobrý původ sice nezaručuje garanci výkonnosti, ale zvyšuje pravděpodobnost úspěchu. Saňoví psi, kteří jsou šlechtěni pro výstavní účely, nesplňují požadavky závodního sportu, zejména sprintu. „Výstavní psi mají nedostatek temperamentu, strmé úhlení končetin, krátký pevný hřbet, vysoko nasazený stočený ocas, kompaktní malé tlapky, kratší končetiny, široký hluboký hrudník, krátký krk a mohutnou kostru.“ (Heller, 1996).

3.4. Tréninkové aspekty

Úplně první věc, kterou by měl musher udělat před tím, než začne trénovat své psy, je stanovit si cíl, jemuž přizpůsobí tréninky tak, aby dosáhl svého cíle. Například: první místa na závodech 1., 2. a 3. třídy, umístění na mistrovských závodech ať už Evropy nebo světa, zvládnutí extrémních závodů jako jsou Šediváčkův long v České republice, Innerkrems v rakouských Alpách, Femundloped v Norsku či La Grand Odysea ve Francii a Švýcarsku. Cílem tréninků může být také absolvování atypického závodu Ledová jízda pořádaného v České republice.

Závody 1. třídy jsou závody Mistrovství republiky, buď jednorázové, nebo závody zařazené do seriálu Mistrovství republiky. Závody 2. třídy jsou takové, které kandidují na zařazení mezi závody 1. třídy. Všechny ostatní závody (včetně nových), kterým se nepovedlo získat 1. nebo 2. třídu (nebo o ni organizátoři neusilovali) jsou zařazeny do 3. třídy. Mohou být i charakteru oblastního, propagačního nebo jiného (Soutěžní řád VII. 2010). Dále se závody 1., 2. nebo 3. třídy rozlišují podle toho, zda se jednou na sněhu nebo na suchu. Závody 1. a 2. třídy mohou být jen na sněhu, závody na suchu jsou vždy zařazeny do 3. třídy, kromě závodů na suchu vyhlášených jako Mistrovství České republiky (Soutěžní řád VII. 2010).

V České republice, ale i v ostatních zemích o řadě závodů rozhoduje počasí a hlavně sněhová pokrývka. Musher může mít spřežení natrénované a připravené na závod, na který trénoval půl roku a věnoval tomu veškerý svůj čas. Díky přírodě však nezjistí, zda měl natrénováno dostatečně, aby psi závod zvládli, jelikož může být soutěž zrušena pro nedostatek sněhu či naopak pro sněhovou bouři a nepříznivé povětrnostní podmínky. V tomto případě může musher pouze subjektivně posuzovat, zda byli psi na závod dobře natrénovaní a jestli by ho zvládli podle musherova očekávání.

Další důležitou věcí v tréninku, týkající se už jednotlivého tréninku zvlášť, je to, co musher očekává od každého tréninku zvlášť. Zda bude po psech vyžadovat, aby běželi sprintem čili na rychlost, nebo jim dá silový trénink, hmotnostní zátěž, kterou budou psi táhnout, aby získali sílu nebo byli připravení na závod v těžkých podmínkách.

Další věc, kterou si musí musher stanovit, než vyjede na trénink, je počet kilometrů a převýšení (zda bude daný trénink zaměřený na rovinaté tratě či tratě s větším převýšením). Důležité je také zmínit, že vše záleží na psech a jim se přizpůsobuje každý trénink. Nejde o to psy uhnat a přetrénovat, ale dobře je připravit na předem stanovený cíl.

Pokud s mushingem začínáme a jsme úplnými nováčky, je důležité si říci, od kdy a jakým způsobem je ideální začít trénink. Pořídíme-li si štěně ve dvou měsících stáří, můžeme pozvolna od tří měsíců začít se základními povely. Od šesti měsíců můžeme štěně oblékat do postroje, aby si na něj pomalu zvyklo. Následně můžeme za štěně zapřáhnout třeba klacek, který najdeme na procházce (pozor na to, aby nebyl moc těžký a štěněti to neublížilo), nebo můžeme použít něco jiného pro štěně vhodného (pneumatiku od cyklistického kola, kolečka od starého kočárku atd.). Hlavní trénink, kdy štěně zapřaháme, je až od jednoho roku věku, kdy je již zvíře vyzrálé. Podle vyzrálosti štěněte lze pozvolna začínat již od 8 měsíců. Pokud máme možnost, bereme štěně na závody. Zde okouká, co se děje, jak se postrojují ostatní psi, kde se startuje (pokud pořadatel dovolí, projdeme s ním i kousek trati), zvyká si na stake – outy, na kterých jsou psi uvázaní během závodu, učí se spát v přepravním boxu. Nachází-li se jiný musher v našem okolí, je dobré se s ním domluvit na společných trénincích. Tímto se štěně učí nevšímat si okolních věcí, jako jsou jiní psi, zvířata či lidé. Bohužel lesní zvěř je pro severské psy kořistí, neboť se jedná o primitivní plemena, která mají blízko k přírodě a lovecký pud mají velmi dobře a silně zachovaný od svých předků. Nicméně na ostatní psy se musí naučit nereagovat z důvodu bezpečnosti pohybu na trati během závodů.

3.5. Hlavní cíle tréninků

Každý trénink musí mít svůj hlavní cíl, kterým se stávají různé závody. Ať už jsou to midové, longové či atypické závody. Většinou jsou cílem nejnáročnější a extrémní závody, jako jsou Šediváčkův long, Femundloped, La Grand Odysea nebo Ledová jízda.

3.5.1. Šediváčkův long

Nejznámější závod České republiky. Jde o čtyřetapový závod na 245 km s jedním povinným bivakem, který se každoročně jezdí po hřebenech Orlických hor. Patří mezi nejtěžší závody v Evropě díky extrémní délce a převýšení. Šediváčkův long je významným závodem, neboť se jedná o mistrovství České republiky v longu. Od roku 2002 je zařazen do série čtyř extrémních závodů psích spřežení o titul Iron Sled Dog Man a Ice Dog. Ostatní tři prestižní závody se jedou v alpských zemích. Každoročně se na organizaci podílí přes 250 dobrovolných pomocníků, kteří jsou ochotni v zimě setrvat na checkpointech do průjezdu posledního závodníka a kontrolovat projíždějící spřežení, aby nedošlo ke zkrácení trati. Na tento extrémní závod se přihlásí průměrně 120 závodníků z celé Evropy, ale dokončí ho necelá čtvrtina. Největší zastoupení musherů bohužel nepřísluší České republice, ale Německu a Rakousku, nicméně čeští musheři se umísťují na předních příčkách. Můžeme zde vidět i mushery z Francie, Švýcarska, Itálie, Nizozemska a Slovenska a dalších států Evropy.

Závod se jede čtyři dny. Je specifický svými podmínkami a délkou jednotlivých etap. První etapa je dlouhá 65 km, druhá 90 km (s povinnou čtyřhodinovou pauzou po 55 km – čas pauzy se nezapočítává do celkového času), třetí etapa má 55 km s povinným bivakem a poslední závěrečná část je dlouhá 35 km – dojezd do cíle. Každý den je možné přizpůsobit délku tratě podle přírodních podmínek. Pro týmy, které by nezvládly celou trať absolvovat, je možné zkrácení trasy dle KO, odkud se může závodník vrátit zpět do cíle, aniž by absolvoval celou trať. Vzhledem k tomu, že se jedná o longové závody, každý účastník si musí s sebou na saních vézt povinnou výbavu.

I když se v tomto závodu musí absolvovat povinný bivak a čtyřhodinová pauza v druhém dnu mezi etapami, žádný z mnou dotazovaných musherů netrénuje dvoufázově, i když by se to dalo očekávat při přípravě na tento extrémní závod. Přesto to dobře natrénované spřežení zvládá bez sebemenších problémů. Musher jim v této povinné pauze dopřeje odpočinek, který psům stačí na zregenerování potřebných sil, psy nakrmí a každému psovi může dát přípravek na odbourání kyseliny mléčné ve svalech, a tím přispěje k rychlejší regeneraci.

3.5.2. Femundloped

Závod se koná v Norsku. Letošní ročník začíná 6. února 2015 kolem poledne. Startují zde 3 kategorie. Kategorie juniorů 200 km, 400 km s osmi psy a závod na 600 km s dvanácti psy. Abychom se mohli zúčastnit hlavního závodu na 600 km, musíme nejprve absolvovat trať na 400 km. Závodu na 600 km se zúčastní 69 závodníků převážně z Norska a pak ze Švýcarska, Německa, Švédska, Francie, Rakouska, Finska a České republiky. Z těchto 61 přihlášených týmů startuje pouze 5 musherů s čistokrevnými sibiřskými husky, ostatní závodí s aljašskými husky. Celkově se závodu v Norsku účastní až 145 závodníků s 1700 psy. Podél trati pracuje téměř 700 dobrovolníků, bez kterých by se závod neobešel. Trať se proplétá nejrozsáhlejším národním parkem jižní Skandinávie – Femundsmarka a kříží i jezero, které této oblasti dalo jméno, Femund.

Závod je pro mushery i psy skutečnou výzvou, protože zde musí vzdorovat nejrůznějším nástrahám místních hor. Teploty zde mohou extrémně klesat i pod -40°C. Sněhové vánice zde nejsou ničím neobvyklým a tzv. bílé peklo zde může zastihnout závodníka v různě komplikovaných terénech nebo na otevřených náhorních planinách. Toto vše a mnoho dalších nástrah vytváří ze závodu skutečnou výzvu.

Musher musí strávit mnoho hodin na saních na nekonečných bílých pláních a pak najednou začít intenzivně fyzicky pracovat a pomoci psům zdolat strmou stráň. Jsou zde technicky náročné úseky, kdy trať projíždí lesnaté části parku, přejíždí horská sedla naprosto vyfoukaná od sněhu, kde se musí musher i psi udržet na ledových plotnách a nenechat se nahnat větrem mimo značenou trať, náročné jsou i dlouhé úseky na nekonečných jezerech. Deficit spánku, fyzická únava je věc, se kterou musí musher počítat.

3.5.3. La Grand Odysea

Závod se jede v deseti různě dlouhých etapách od 25 km až po 90 km. Délka závodu je 1000 km. Celkové převýšení je 25 000 m a maximální počet startujících musherů je 25, tedy 308 psů. Celková suma na výhry je 100.000 USD, která je rozdělena poměrně mezi nejlepší. Závod sleduje kolem 100 000 diváků. 1 000 lidí je zainteresováno v organizaci. Závod probíhá ve dvou zemích Francii a Švýcarsku. Pro trasu měřící 1000 km je vybráno 16 francouzských lyžařských resortů a 4 švýcarské. 90 % tras je vedeno mimo lyžařské stopy. Kvůli organizačním potřebám je sestaven tým čítající 50 lidí. Navíc je zainteresováno dalších 200 profesionálů a přes 250 specialistů alpinistů. Celý závod se stal velkolepou sportovní, mediální a populární záležitostí. 8. ledna 2006 proběhl druhý ročník, na kterém se podílelo 1000 lidí a který přilákal více než 70 000 diváků.

V roce 2009 vyhrál v celé její délce poprvé v historii Čech Radek Havrda z Trutnovska. Porazil takové mushery, jako je dvojnásobný vítěz nejdelšího závodu na světě (Iditarod) Robert Sorlie, či Petter Karlsson, vítěz předchozího ročníku. Pro český mushing je jeho vítězství obrovským úspěchem. V dnešní době se již čeští musheři umisťují na předních příčkách.

Na tento závod se již musíte věnovat mushingu profesionálně, jelikož přípravy a tréninky na takovýto závod jsou časově a fyzicky náročné. Veškerý čas, který musher má, věnuje psům a tréninku, aby závod vyhráli. Je jen pár musherů v České republice, kteří se mushingu věnují profesionálně. Ostatní musheři mají tento sport pouze jako koníčka, kterému přizpůsobují svůj život.

3.5.4. Ledová jízda

Jedná se o atypický závod psích spřežení dlouhý 174 km, pořádá se v Krkonoších. První závod byl odstartován v roce 1990, tedy o 7 let dříve než Šediváčkův long. Třídy nejsou vypsány, tým tvoří 8 – 10 psů, musher a běžkař, který může být připoután k saním, ale nesmí jet kategorii Skijöring, čili odpřáhnout psa ze spřežení a zapřáhnout si ho k sobě. Závodu se může zúčastnit maximálně 25 týmů, přičemž si pořadatel ponechává právo výběru v případě většího počtu přihlášených závodníků.

Jezdí se ve čtyřech etapách, které se od sebe liší délkou a náročností terénu. Od startu 2. etapy až do dojezdu 4. etapy se vše odehrává venku v přírodě – jídlo, posezení u ohně, péče o psy. Na bivaku je pro závodníky zajištěn minimálně teplý čaj, polévka, steak, popřípadě opečený párek. Pro psy je k dispozici sláma na podestlání a teplá voda. První etapa má délku 22 km, druhá 46 km, třetí 58 km a čtvrtá 48 km. Každý den má pořadatel právo upravit trať podle aktuálních sněhových a povětrnostních podmínek.

Cílový čas je dán projetím posledního člena družstva cílovou páskou s minimálním počtem sedmi psů. V průběhu závodu smí členové družstva používat potraviny, krmivo pro psy, materiál a bivakovací potřeby pouze své vlastní, dovezené v saních nebo přidělené pořadatelem, spát ve vlastním stanu a vyhrazeném prostoru. Psi nocují v průběhu závodu na stake outech nebo na ocelových šňůrách na ocelových krčních spojkách, které smí být přivázány ke stromu pouze lanovou smyčkou tak, aby tato smyčka nepoškodila pohybem strom. Veterinární lékař průběžně kontroluje zdravotní stav psů během závodu.

4. PRAKTICKÁ ČÁST

Ke zjištění jednotlivých tréninkových aspektů v České republice jsem oslovila čtyři mushery a požádala je, zda by mi mohli vyplňovat tabulku s tréninky v letošní sezóně 2014/2015. K porovnání jednotlivých druhů tréninku jsem si vybrala mushery, kteří trénují spřežení sibiřských husky, a to Martina Brzka z chovatelské stanice Czech Silver-star (foto 10), Romana Habáska z chovatelské stanice Asamara (foto 11) a Pavla Hladovce z chovatelské stanice Grey Wolf (foto 9), dále manžele Václava a Janu Zetkovy (foto 12), kteří trénují tým aljašských husky, a Vojtěcha Němce (foto 13), který má spřežení složené ze samojedů. Tyto mushery jsem si zvolila z toho důvodu, že každý trénuje jiné plemeno psů a ve svých kategoriích se umísťují na předních příčkách v závodech.

Dříve než se pustíme do popisování tréninkových metod jednotlivých plemen, je důležité si o nich něco málo říci, neboť s každým plemenem se pracuje trochu jinak. Záleží především na povaze, stavbě těla a chuti k tréninkům.

4.1. Sibiřský husky

Sibiřský husky patří mezi čistokrevné severské psy a je považován za „plnokrevníka“ (foto 3). Jeho předností je lehký, plynulý a rychlý pohyb. Typická je určitá nezávislost na člověku. Důležitá je pracovní linie, ze které pes pochází. U vyzkoušeného rodu můžeme očekávat vrozenou pracovitost. Mnohé chovy se ale bohužel soustředí na výstavní vlastnosti. Zvířata od takových chovatelů jsou pak sice efektní a vzhledná, ale po sportovní stránce méně hodnotná. Zde platí stejně jako u aljašských husky, že dobrý původ není sice garancí výkonnosti, ale pravděpodobnost kvality je podstatně větší než u zvířat s horším nebo nevyzkoušeným původem.

Pracovitost té které chovné linie není dána pouhou účastí psů na závodech nebo slušným umístěním tam, kde je slabá konkurence, ale solidními výkony na dobře obsazených a náročných (mezinárodních) závodech. Pro psy, kteří jsou šlechtěni na vzhled, pro účely výstavní, se používá název „show dogs“ (Pečená 2000). Mnohé z jejich

tělesných znaků jsou v rozporu s požadavky závodního sportu, zejména sprintu. Vlivem jiných požadavků mají často také nedostatek temperamentu. Také není správné ani extrémní šlechtění opačným směrem, protože psi takto narození již neodpovídají standartu sibiřských husky.

4.1.1. Trénink týmu Grey Wolf

Tento tým patří Pavlovi a Kláře Hladovcovým. Skládá se z 8 psů z toho 7 závodních plemene sibiřský husky. Osmý člen smečky je čtyřměsíční štěně, které se na závody bude postupně připravovat až následující tréninkovou sezónu. Nejstaršímu psovi ve smečce je 6 a nejmladším dvěma je 1,5 roku. Průměrný věk týmu je 3,6 let. Hlavní tréninková sezóna trvá u každého mushera individuálně, zpravidla od září do února až dubna podle účasti na závodech či počasí. Vzhledem k tomu, že se nám v září poprali psi, museli jsme začít trénovat až od října, kdy byli psi již uzdravení. Trénink naší smečky lze rozdělit do čtyř etap odpovídajících jednotlivým měsícům.

Hlavním cílem tréninků bylo zvládnutí extrémního závodu Šediváčkův long s co nejlepším časem. Dílčími cíli je dosáhnutí co nejlepších výsledků na ostatních závodech pořádaných v České republice i v zahraničí.

Vzhledem k tomu, že začínáme s tréninkem až v říjnu, první pauzu mají psi až po pěti tréninkových dnech. Prvně zapřahám na závodech v Hrobě, kde pozorujeme psy, jak zvládají závody bez předešlé přípravy. Dle našeho očekávání se ukazuje, že psi trénink opravdu potřebují, zvláště když předtím měli 5 měsíců letní pauzu. I když se jedná o sprintové závody na vzdálenost 5,9 km, psi vydrží běžet zhruba první 2 km a pak začínají pouze vyklusávat, až místy přechází v chůzi, což by se na takto krátkých závodech stát nemělo.

Po tomto týdnu trénování děláme den pauzu, aby si psi odpočinuli a načerpali síly a následně opět začínáme trénovat, tentokrát již každý druhý den po dobu jednoho týdne. Ve čtrnácti dnech si opět psi navykají na tréninkovou sezónu a mohou začít tréninky třikrát týdně s tím, že v pátek mají volno před závodem, to aby na závod byli patřičně odpočinutí, těšili se a podali co nejlepší výkon. O víkendech, když jsou závody, porovnáváme, zda je trénink dobrý nebo zda máme trochu pozměnit tréninkové jednotky. Následně mají den volno po závodě. V případě, že o víkendu závody nejsou, absolvujeme trénink v sobotu i v neděli.

Jak je vidět v tabulce 1.1, tréninky začínají většinou v podvečerních hodinách. Začátek tréninku záleží na každém musherovi a na jeho volném čase. Jelikož většina musherů přes den pracuje, začíná vyjíždět až po práci. Výjimkou jsou závody a víkendy, kdy se startuje v ranních hodinách. Jednou výhodou večerních tréninků je, že psi vnímají trať trochu jinak. Cítí více pachů zvěře a mají šanci, že i nějakou uvidí, což je motivuje k rychlejšímu běhu. Pokud chceme trénovat na rychlost, je to značně pozitivní.

V úplných začátcích postupujeme od krátkých tratí k delším. Měsíc říjen věnujeme krátkým tratím zaměřeným na rychlost, což je ostatně patrné z tabulky 1.1, kdy se průměrná rychlost pohybuje kolem 12 km/h na trase dlouhé 6,9 km a přibližně 13 km/h na vzdálenosti 7,1 km při celkové zátěži 225 kg. Celkovou zátěž lze chápat jako tíhu prostředku, který psi táhnou (tréninková kára, motorová čtyřkolka či jiný prostředek) a hmotnost mushera, jelikož na káře buď stojí, nebo sedí, a proto se musí počítat do celkové zátěže. Musheři, kteří trénují na motorové čtyřkolce, motor nezapínají, neboť by trénink ztrácel význam. V tabulce 1.1 si můžeme všimnout hodnot, které se úplně liší od ostatních, a to u data 25. a 26. října. Zde se jedná o závody v Rakousku, kde jsou zapřažení dva nejrychlejší psi ze smečky za cyklistické kolo. Psi tak získávají značnou pomoc od cyklisty a výrazně se sníží celková zátěž, kterou musí psi táhnout. Objevuje se zde i vysoká průměrná rychlost 29 km/h, což se odráží i od celkově rovinaté trati závodu a povrchu, po kterém se jede (tvrdé lesní a asfaltové cesty a louky).

Tabulka 1.1

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
4.10.	10:12 - 10:34	0:22:37	6	16,12	155	6	*	13
5.10.	9:37 - 9:59	0:22:46	6	16,12	155	6	*	13
6.10.	18:11 - 18:42	0:31:50	6,6	12,55	225	7	115	13
7.10.	18:27 - 19:00	0:33:02	6,7	12,3	225	7	131	15
8.10.	18:44 - 19:16	0:32:46	6,7	12,34	225	7	127	16
10.10.	19:05 - 19:37	0:32:59	6,7	12,27	225	6	126	16
12.10.	19:37 - 20:06	0:29:11	5,9	12,15	225	7	89	15
14.10.	18:24 - 18:54	0:30:49	7,1	13,86	225	7	101	15
15.10.	19:09 - 19:42	0:33:33	7,1	12,7	225	7	105	13
17.10.	18:07 - 18:45	0:38:59	8,8	13,61	225	7	168	13
18.10.	18:08 - 18:36	0:28:35	7,1	14,91	245	9	103	14
19.10.	9:46 - 10:16	0:30:18	7,1	14,07	245	9	103	9
25.10.	13:30 - 13:43	0:14:03	6,2	26,5	65	2	*	13
25.10.	14:01 - 14:13	0:12:50	6,2	29,76	90	2	*	13
26.10.	11:44 - 11:57	0:13:44	6,2	27,67	65	2	*	12
26.10.	12:00 - 12:12	0:12:38	6,2	30,05	90	2	*	13
28.10.	16:13 - 17:11	0:58:04	11,18	11,55	225	7	242	8
29.10.	16:46 - 17:19	0:33:32	7,1	12,67	225	7	101	8

* hodnoty nejsou k dispozici

V měsíci listopadu se stále zaměřujeme na rychlost, ale už přidáváme počet kilometrů a z krátké, šestikilometrové přecházíme na čtrnáctikilometrovou tréninkovou trať (tabulka 1.2). Čas strávený na trati je již něco kolem jedné hodiny na rozdíl od měsíce října, kdy jsme na trati přibližně půl hodiny čistého času (čili času od startu k cíli). Do čistého času se nepočítá doba postrojování a následné odstrojování psů, příprava tažných šňůr, káry a v případě nutnosti přemístění do startovního místa (v případě, že nemůžeme startovat přímo od domu či místa, kde máme ustájené psy).

Tabulka 1.2

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
4.11.	17:45 - 18:19	0:34:52	7,1	12,25	225	7	102	9
8.11.	17:02 - 18:17	1:15:41	14,7	11,66	225	8	315	8
9.11.	16:13 - 17:21	1:08:41	14,7	12,81	255	9	314	8
11.11.	18:11 - 19:31	1:20:06	14,7	11,03	225	6	315	11
12.11.	15:29 - 16:45	1:16:16	14	11	225	6	277	12
15.11.	10:30 - 11:25	0:55:42	14	15,16	150	8	*	10
16.11.	9:30 - 10:23	0:53:31	14	15,76	150	8	*	9
22.11.	11:45 - 13:48	2:03:45	22,6	10,98	150	10	*	8
23.11.	10:45 - 12:13	1:28:14	22,6	12,79	150	10	*	7
26.11.	16:05 - 16:56	0:51:28	10	11,72	280	7	145	3
29.11.	9:10 - 9:43	0:33:56	7	12,4	280	7	99	2
30.11.	10:41 - 11:48	1:07:36	11	9,68	280	7	251	3

* údaje nejsou k dispozici

Po měsíci tréninku je již vidět značný pokrok v trénovanosti psů. Převážně v průměrné rychlosti, kdy i přes navýšení délky trati zůstává podobný průměr jako při krátkém tréninku. V případě uvedeného vyššího počtu psů v tabulce 1.2 než je sedm, si půjčujeme natrénované psy od jiného mushera a zjišťujeme, zda se změní hodnoty v průměrné rychlosti při stejné celkové zátěži a vzdálenosti. Průměrná rychlost se výrazně nemění a zůstává podobná. Výjimkou jsou závody, kdy je psům snížená celková zátěž. Vymění se tréninková kára za závodní (lehčí) a odstraní se nadbytečná zátěž potřebná v tréninku (foto 8). Pokud je v tabulce uveden menší počet psů, než je sedm, jedná se o různé důvody vynechání psa z tréninku nebo ze závodu. Většinou se jedná o zraněné psy, nebo nesplňující věkovou podmínku závodu. Kromě přidávání vzdálenosti jezdíme i tratě s větším převýšením, aby se psi naučili rychleji běžet i do kopců, neboť se závody jezdí převážně v oblastech, kde se vyskytuje zvlněný povrch a psi tak musí být připraveni na závod co nejlépe.

Ve dnech 22. a 23. listopadu se pořádá mistrovství České republiky v midu. Vzhledem k dosavadní přípravě se mistrovství účastníme. Spoléháme na dobrou fyzickou přípravu psů a umístění v předních příčkách. I dobře natrénované spřežení může na trati závodu cokoli ovlivnit. Hned první den po startu nám praskají brzdová lanka a káru nelze zabrzdit. Deset psů, které máme zapřažené, musíme získat znovu pod kontrolu. Jedná se o

natrénované psy s chutí závodit a s velkou fyzickou sílou, kdy 150 kg, které táhnou, pro ně nic neznamená. S károu zapřenou o strom voláme pořadatelům, zda by mohli zajistit a přivézt jinou káru. Po půl hodině čekání na trase se psy, kteří chtějí závodit, máme půjčenou jinou káru a můžeme závod dokončit. Bohužel se nám ale čas strávený čekáním počítá do celkového času závodu (tabulka 1.2). Druhý závodní den již probíhá bez komplikací a náš tým končí na krásném druhém místě.

Koncem listopadu se již začínáme více zaměřovat na silový trénink. Zapřaháme psy za těžkou motorovou čtyřkolku (foto 6), která má vymontovaný řetěz a baterii, abychom nemohli nastartovat. Psi tak musí čtyřkolku táhnout i s námi sami. V prosinci již jezdíme na tréninky dva, abychom tak navýšili celkovou zátěž. Z počátku jeden z nás do velkých kopců běží vedle psů, neboť ještě nemají tolik síly, aby zvládli takovouto zátěž vytáhnout (tabulka 1.3).

Tabulka 1.3

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
2.12.	9:31 - 11:03	1:32:17	14,8	9,61	280	7	331	0
7.12.	13:41 - 15:06	1:25:08	15,7	11	280	7	352	5
13.12.	9:19 - 10:43	1:24:05	14,67	10,47	280	7	316	7
20.12.	9:42 - 10:55	1:13:14	14,6	11,96	280	7	316	4
21.12.	9:35 - 11:47	2:12:40	22	9,96	280	7	550	3
23.12.	15:09 - 17:06	1:56:53	21,83	11,21	280	7	436	9
26.12.	8:37 - 10:06	1:29:17	17,25	11,59	280	7	364	0
27.12.	10:09 - 12:29	2:20:32	21,69	9,26	280	7	501	-3
29.12.	15:44 - 17:58	2:14:49	23,3	10,37	280	7	454	-3
30.12.	15:09 - 18:02	2:53:22	27,24	9,43	280	7	537	-3
31.12.	15:22 - 16:13	0:51:50	9,36	10,84	280	7	167	1

Prosinec je první měsíc, kdy teplota nepřesáhla 10°C, což je vhodné pro psy, jelikož nehrozí přehřátí organismu a následný kolaps. Když se psům začíná zvyšovat síla, přidáváme postupně počet kilometrů a již je necháváme tahat všechny kopce i s námi. Náš trénink je teď hlavně zaměřen na zvládnutí extrémního závodu Šediváčkův long, proto psi pracují sami. Může se stát, že napadne na závodech velké množství sněhu a psi budou muset projevit svoji natrénovanou sílu, aby zvládli utáhnout saně v náročných podmínkách

čerstvě napadaného neprojetého sněhu. V takovémto případě se projeví, zda jsou psi natrénovaní na sílu, rychlost, či na vzdálenost. Psi trénovaní pouze na rychlost mají v tomto případě značnou nevýhodu a závod většinou nezvládnou a odstupují nebo přecházejí do turistické kategorie.

Vzhledem k tomu, že v prosinci je spousta svátků a volného času, vyjíždíme na tréninky v dopoledních hodinách (tabulka 1.3). S přibývající vzdáleností a zátěží se prodlužuje i celkový čas strávený na trati tréninku, a to kolem dvou hodin. Jak psi pracují samostatně bez naší pomoci, snižuje se i průměrná rychlost, která je ovlivněná i převýšením, které stoupá (tabulka 1.3).

Měsíc leden je náš tréninkový vrchol, neboť zde se ukáže, zda byl trénink správně vedený a účelný. Jak je patrné z tabulky 1.4, necháváme psům před extrémním závodem devět dní pauzu. To z toho důvodu, aby byli na závod dostatečně odpočatí a těšili se.

Tabulka 1.4

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
5.1.	16:08 - 17:41	1:33:26	15,83	10,16	280	7	343	1
11.1.	11:09 - 13:08	1:59:53	22,01	11,02	280	7	507	3
21.1.	12:00 - 17:04	5:04:07	51	10,06	110	6	1600	0
22.1.	12:05 - 17:29	5:24:08	57	10,55	110	6	1600	0
23.1.	13:00 - 16:54	3:54:12	40	10,25	110	6	1600	0
24.1.	7:45 - 9:32	1:47:51	25	13,91	110	6	1600	0
31.1.	11:15 - 13:02	1:47:20	15,77	8,82	280	7	346	0

V době od 21. do 24. ledna se jede cílový závod našich tréninků. V tomto závodě porovnáváme natrénované psy s ostatními mushery z jiných států Evropy, kteří se závodů také zúčastní. Převýšení narůstá trojnásobně. Zvyšuje se počet kilometrů, a tím i doby strávené na trati. Z tréninků kdy trávíme na trati přibližně dvě hodiny, teď je to kolem pěti hodin. Průměrná rychlost zůstává podobná jako v trénincích, ale když vezmeme v potaz trojnásobné převýšení, je to dobré znamení, že psi závod zvládnou. Druhý den máme již zmiňovanou povinnou čtyřhodinovou pauzu, kde psi dostávají přípravek na odbourání kyseliny mléčné ve svalech, přípravek pro rychlejší regeneraci sil a potřebný odpočinek.

Třetí den závodu s bivakem je postup podobný, s tím rozdílem, že se psi musí nakrmit a zaopatřit k přečkání noci. Poslední den závodu startujeme z bivaku. Zde je vidět na psech radost z návratu domů, jelikož ví, že se jede poslední etapa (toto je výsledkem vztahu a komunikace mezi musherem a jeho týmem).

Vzhledem ke zdravotnímu stavu psů, kteří se na závodech nakazili střevní virózou (což je při takovém množství psů z různých zemí Evropy běžné), vyjíždíme projet psy až po týdnu a je vidět, že ještě nejsou zcela v pořádku, což se odráží v jejich průměrné rychlosti 8,8 km/h (tabulka 1.4). I na psech je vidět, že únava je ještě znát, a proto jedeme pouhých 15 km.

Měsíc únor, březen a možná i duben (zde již záleží na počasí a na teplotě vzduchu) věnujeme pouze projížďkám. Snižujeme zátěž, jelikož již na žádný závod netrénujeme a podle aktuálního stavu psů přizpůsobujeme délku tratě. Často měníme okruhy, aby se nejednalo o jednotvárné a stejné tratě. Přes léto mají psi odpočinek od zápřahu kvůli vysokým teplotám. V této době se věnujeme dogtrekingu či vezmeme psy vykoupat do rybníka, aby přece jenom měli nějakou, i když velmi malou fyzickou aktivitu.

Letošní závodní sezónu si plníme svůj hlavní cíl tréninků. Umístili jsme se na 11. místě v extrémním závodě Šediváčkův long z 35 závodníků v kategorii LT2. Závodníci jsou převážně z Rakouska, Německa, Francie, Švýcarska a České republiky. Závody se psy absolvuje musherka Klára Hladovcová. Na ostatních závodech získává následující umístění (termíny závodů viz obrázek 1):

- 6. místo – Hrobská jízda (kategorie A1)
- 1. místo – Reingers (Rakousko, kategorie BKJW – 2 psi)
- 2. místo – Reingers (Rakousko, kategorie BKJM 2H – musher Lukáš Brzek
- 3. místo – Stochov (kategorie MU1)
- 2. místo – Hradecký mid (kategorie MU1)
- 11. místo – Šediváčkův long (kategorie LT2)
- 2. místo – Eduardův mid (kategorie MB1)

4.1.2. Trénink týmu Czech Silver-Star

Tým vlastnící Martin a Evženie Brzkovi. V tomto týmu máme k tréninku osm psů. Jeden z nich je již starý (10 let), tak ho zapřaháme jenom na delší tréninky, jelikož rychlost již nezvládá. Nejmladšímu psovi v týmu jsou 4 roky. Průměrný věk psů je 6,9 let. V případě zapřažení starého psa do rychlostního tréninku hrozí sedření polštářků na packách, a tím pádem znemožnění tréninků na delší dobu, než se zranění zahojí. Úraz na packách se hojí přibližně týden až čtrnáct dní, podle míry sedření. V horším případě může pes v takovém tréninku zkolabovat, jelikož organismus je již starý a nezvládá takovou zátěž. Když máme v týmu jednoho starého psa, trénujeme ho mimo spřežení, a to buď na kole, koloběžce, nebo s ním běháme. Pro něj je to ideální, neboť přizpůsobí tempo sám sobě a není ovlivňován ostatními psy v týmu.

Tady se naším hlavním cílem stávají hned dva závody, umístění na mistrovství Evropy, které se letos jede v Maďarsku, a zvládnutí extrémního závodu Šediváčkův long. S tímto týmem si dáváme za cíl pouze zvládnout ujetí Šediváčkova longu, jelikož psi jsou již staří a nemají i po absolvovaných trénincích tolik síly jako mladí psi plní sil z ostatních týmu z České republiky i zahraničí.

Vzhledem k povolání Martina Brzka máme možnost trénovat psy v dopoledních hodinách. Psi jsou po pětiměsíční pauze již natěšení na první tréninky a tím, že jsou psi v pořádku, nejsou zranění jako u předchozího trénovaného týmu, začínáme zapřahat již v prvních dnech měsíce září. V tabulce 2.1 si můžeme všimnout, že koncem září vyjíždíme na trénink dvakrát denně, a to ráno a večer. Nacházíme se na společné akci musherů, kde se zahajuje závodní sezóna a máme možnost společně trénovat a učit psy předjíždění a poslušnosti na trati, aby závody probíhaly bez problémů a ostatních komplikací. V tomto případě není trénink zaměřen na intervalový trénink, ale na trénink předjíždění jiných spřežení a chování na trati. My v týmu sice máme již zkušené psy, nicméně ostatní musheři mohou začít trénovat mladé psy a ti se to učí na takovémto společném tréninku.

Tabulka 2.1

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
2.9.	7:30 - 8:00	0:30	6	12,00	185	8	12
3.9.	7:30 - 8:00	0:30	6	12,00	185	8	11
4.9.	8:15 - 8:40	0:25	6	14,40	185	7	14
10.9.	7:00 - 7:26	0:26	6	13,85	185	8	11
23.9.	7:30 - 7:55	0:25	6	14,40	185	7	7
25.9.	8:50 - 9:20	0:30	6	12,00	185	7	9
26.9.	8:00 - 8:23	0:23	6	15,65	185	7	10
26.9.	17:00 - 17:40	0:40	8	12,00	260	7	13
27.9.	8:00 - 8:42	0:42	8	11,43	260	7	9
27.9.	17:00 - 17:38	0:38	8	12,63	260	7	12
28.9.	8:00 - 8:40	0:40	8	12,00	260	7	10

Jelikož psi s tréninkem začínají, zapřaháme i osmého starého psa na první tréninky. Zpočátku jsou na tom všichni psi stejně, tak jim starší pes ještě stačí a trénink probíhá bez problémů, ovšem koncem září ho již trénujeme samostatně. Najíždíme na krátkou trať, která má šest kilometrů s průměrnou rychlostí kolem 14 km/h. Hlídáme i teplotu vzduchu, aby nedocházelo k porušování řádu na ochranu zvířat. Teplota by neměla přesahovat 15°C aby nedošlo k přehřátí organismu psů. Výjimkou v tréninku v období září jsou již zmiňované společné tréninky probíhající od 26. do 28. 9. v kempu „U Potůčku“ u řeky Berounky. Zde jezdíme osm kilometrů s větší zátěží, abychom psy více zaměstnali a neměli tendenci obtěžovat ostatní týmy nacházející se na trati.

Zhruba do poloviny října zůstává délka trati stejná, neboť trénujeme na sprintové závody. První takovéto závody se konají ve dnech 4. – 5. 10. v Hrobě u Teplic (příloha 14), psům odlehčujeme zátěž a soustředíme se na co největší rychlost. První den se nám daří dosáhnout průměrné rychlosti 18 km/h (tabulka 2.2). Zde můžeme vidět pokrok měsíc trénovaného spřežení, které dokáže vyvinout rychlost o 2 km/h vyšší než předchozí netrénované spřežení zapřažené až na závodech bez předešlého tréninku (tabulka 1.1).

Následné ověření tréninku je další víkend na závodech ve Vroutku. V tréninku před těmito závody mají psi průměrnou rychlost kolem 13 km/h s větší zátěží. V závodě se jejich průměrná rychlost zvyšuje na 17 km/h. Značný vliv na zvýšení průměrné rychlosti má odlehčení zátěže (výměna těžší tréninkové káry za závodní), pomoc mushera při závodě odrážením či během do kopců a následně atmosféra závodu, která způsobuje zvýšení hladiny adrenalinu v těle závodního týmu.

Tabulka 2.2

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.10.	9:30 - 9:55	0:25	6	14,40	185	7	14
2.10.	8:15 - 8:43	0:28	6	12,86	185	7	12
4.10.	9:30 - 9:50	0:20	6	18,00	148	7	13
5.10.	9:10 - 9:32	0:22	6	16,36	148	7	12
9.10.	8:30 - 8:57	0:27	6	13,33	185	7	9
11.10.	10:30 - 10:51	0:21	6	17,14	148	8	14
12.10.	9:50 - 10:12	0:22	6	16,36	148	8	15
14.10.	7:45 - 8:07	0:22	6	16,36	185	7	14
18.10.	8:55 - 10:10	1:15	14	11,20	185	7	9
19.10.	8:50 - 10:05	1:15	14	11,20	185	7	7
21.10.	8:50 - 10:10	1:20	14	10,50	185	7	8
22.10.	8:45 - 10:05	1:20	15	11,25	185	6	5
25.10.	9:50 - 11:02	1:12	18	15,00	148	8	3
26.10.	9:30 - 10:43	1:13	18	14,79	148	7	2
29.10.	8:40 - 9:50	1:10	15	12,86	185	7	3
30.10.	7:30 - 9:00	1:30	19	12,67	185	6	5

Po absolvování sprintových závodů přibližně od poloviny října se začínáme zaměřovat na delší tratě. Zmenšuje se nám průměrná rychlost a zvyšuje se doba strávená na tréninku. Opět v tabulce 2.2 můžeme vidět zvýšení průměrné rychlosti ve dnech 25. a 26. 10. Zde se jedná o závody v Rakousku a poměřování trénovanosti psů se zahraničními mushery. Teplota vzduchu se koncem října snižuje a psům se lépe běhá, neboť nedochází k většímu zahřátí organismu psů. Tito psi mají rádi zimu, protože to jsou severská plemena.

Začátek listopadu je zaměřen na trať dlouhou 22 km se sedmi závodními psy. Již v listopadu pozorujeme značný pokrok v trénovanosti psů, neboť zvyšujeme kilometry a průměrná rychlost se stále udržuje na 12 km/h (tabulka 2.3). Další výkyvy v průměrné rychlosti jsou dané opět závody. Nejprve se jedná o české závody pořádané 15. – 16. 11. ve Stochově u Kladna. Druhou etapu závodu jedeme pouze se šesti psy, neboť jeden ze psů si strhnul packy a nemůže jet. Po tomto závodě dáváme psům čtyřdenní pauzu, protože je čeká absolvování jednoho z hlavních cílů tréninků, a to mistrovství Evropy v Maďarsku v obci Vének. Vzhledem k tomu, že je to pro nás důležitý závod, vybíráme čtyři nejrychlejší a nejzdatnější psy z týmu, kteří budou reprezentovat Českou republiku ve své kategorii. Na rozdíl od českých závodů se mistrovství Evropy jede ve třech dnech čili tři kola. V prvním kole vyvíjí psi rychlost až 18 km/h, což je o 6 km/h více než v trénincích. Následující dva dny je již průměrná rychlost o 2 km/h menší (tabulka 2.3). Stále je to dostačující rychlost pro udržení prvního místa a získání zlaté medaile.

Tabulka 2.3

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
2.11.	8:30 - 10:00	1:30	19	12,67	185	6	4
3.11.	9:15 - 10:55	1:40	19	11,40	185	6	6
5.11.	8:40 - 10:30	1:50	22	12,00	185	7	8
7.11.	8:40 - 10:26	1:46	22	12,45	185	7	7
10.11.	10:00 - 11:50	1:50	22	12,00	185	7	8
11.11.	8:40 - 10:25	1:45	20	11,43	185	7	8
15.11.	9:30 - 10:20	0:50	14	16,80	145	7	9
16.11.	9:20 - 10:10	0:50	14	16,80	145	6	8
21.11.	10:30 - 11:20	0:50	15	18,00	147	4	4
22.11.	10:30 - 11:25	0:55	15	16,36	147	4	6
23.11.	10:30 - 11:23	0:53	15	16,98	147	4	5
27.11.	8:45 - 10:30	1:45	22	12,57	182	7	2
29.11.	9:00 - 10:50	1:50	24	13,09	182	7	1

V měsíci prosinci se připravujeme na druhý hlavní cíl tréninků, zvládnutí extrémního závodu Šediváčkův long. Tato příprava spočívá v opětovném navyšování počtu kilometrů. Z 22 km se dostáváme na 29 km. Bohužel nemáme možnost delšího okruhu, tak jezdíme pouhých 29 km (tabulka 2.4). Mohli bychom jezdit tento okruh dvakrát, ale

sibiřský husky je velice vnímavé plemeno a jezdit jakoukoliv trať dvakrát po sobě psy nebaví na rozdíl od jiných plemen, kterým to nevadí. Druhé kolo by tak jenom šli, což by narušilo náš trénink. Když jedeme stejnou trať druhý den, jedná se již o něco jiného. Psi jsou odpočatí a na trénink se těší.

Tabulka 2.4

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.12.	8:55 - 11:05	2:10	28	12,92	182	7	0
3.12.	8:45 - 10:50	2:05	28	13,44	182	7	3
5.12.	8:30 - 10:35	2:05	27	12,96	182	7	5
9.12.	11:30 - 13:45	2:15	29	12,89	182	7	-2
15.12.	8:30 - 10:40	2:10	29	13,38	182	7	8
16.12.	8:15 - 10:25	2:10	29	13,38	182	8	4
18.12.	8:20 - 10:50	2:30	33	13,20	182	8	8
20.12.	8:15 - 9:30	1:15	16	12,80	182	7	4
24.12.	8:30 - 9:40	1:10	16	13,71	145	7	3
28.12.	9:40 - 11:50	2:10	28	12,92	182	7	-6
29.12.	8:30 - 10:30	2:00	28	14,00	182	7	-7
30.12.	9:00 - 11:15	2:15	31	13,78	182	8	-6

Z tabulky 2.4 z průměrné rychlosti je vidět, že i když jsme navýšili počet kilometrů oproti předchozímu měsíci (tabulka 2.3) trénovanost týmu se odráží ve stále stejné průměrné rychlosti kolem 13 km/h. Změna trati na 16 km místo 33 km je proto, že jsme na tréninku píchli kolo a vzhledem k tomu, že nemáme nářadí na opravu ani náhradní duši, musíme se vrátit a kolo opravit. Navíc oprava kola na tréninku se zapřaženými psy je velice náročná, neboť psi chtějí jet a snaží se odtáhnout i zabrzděnou káru. Na rozdíl od předchozího trénovaného spřežení zde nezvyšujeme zátěž a necháváme psy táhnout stále 182 kg. Na Šediváčkovi pak budeme pozorovat, zda psům nechyběla větší zátěž v tréninku a závod zvládnou.

Leden je vrchol tréninkové sezóny a ověření dobré fyzické připravenosti týmu v závodu Šediváčkův long. Vzhledem ke sněhovým podmínkám v místě, kde trénujeme psy, jsme nuceni trénovat na káře místo na saních a sněhu. Trénink na sněhu je o něco náročnější, jelikož se jedná o jiný podklad, než na který jsou psi zvyklí, a mohou do sněhu

propadat. Abychom psy před hlavním závodem projeli na sněhu, odjíždíme na závody na Horní Mísečky, které bereme spíše jako tréninkové. Psi si také vyzkouší jízdu na sněhu. Zde mají zátěž o něco lehčí, jelikož sáně váží méně než závodní kára (tabulka 2.5).

Tabulka 2.5

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.1.	10:00 - 11:55	1:55	23	12,00	182	8	2
5.1.	9:30 - 11:25	1:55	27	14,09	182	8	0
6.1.	9:30 - 11:15	1:45	20	11,43	120	8	-1
11.1.	13:30 - 14:10	0:40	10	15,00	120	8	-2
15.1.	9:15 - 10:20	1:05	15	13,85	182	8	3
16.1.	9:30 - 10:30	1:00	14	14,00	182	8	-1
21.1.	11:00 - 16:10	5:10	53	10,26	160	8	2
22.1.	11:00 - 16:20	5:20	57	10,69	160	8	3
23.1.	13:00 - 17:05	4:05	40	9,80	160	8	4
24.1.	8:00 - 10:10	2:10	25	11,54	160	8	-9
1.2.	8:50 - 11:00	2:10	28	12,92	185	8	-2

Šediváčkův long absolvujeme s osmi psy. Vzhledem k minimální sněhové pokrývce v Orlických horách, kde se závod pořádá, máme upravenou povinnou výbavu a zrušenou povinnou zátěž na psa, která měla činit 7 kg na psa. Nicméně po naložení stanovené povinné výbavy se saně stávají těžšími než na předchozích závodech v Horních Mísečkách. Výrazný pokles průměrné rychlosti je dán hlavně terénem trati, kdy musíme zdolávat vyšší kopce, než na které jsou psi trénovaní. Oproti původní trati organizátor snižuje počet kilometrů pro nedostatek sněhu. Nicméně doba spřežení na trati je kolem pěti hodin. Ve třetím dnu závodu již pociťujeme únavu týmu, načež nám klesá průměrná rychlost (tabulka 2.5). Poslední den závodu je již kratší trať a psi z bivaku již moc dobře ví, že pojedou domů. Tento závod jeli již v minulých letech, takže si to pamatují. Následně vyjíždíme po týdenní pauze.

Úspěšně můžeme říci, že tréninky jsou vyhovující, neboť oba dva hlavní cíle splňujeme. Závody se psy absolvuje musher Martin Brzek. Na mistrovství Evropy získáváme první místo a zlatou medaili a zvládáme Šediváčkův long s umístěním na 18. místě z 35 závodníků v kategorii. Dalšími dílčími úspěchy tréninků jsou:

- 4. místo – Hrobská jízda (kategorie A1)
- 3. místo – Vroutecký sprint (kategorie A1)
- 3. místo – Reingers (Rakousko, kategorie MDA1)
- 4. místo – Stochov (kategorie MU1)
- 1. místo – mistrovství Evropy pro čistokrevná plemena, Maďarsko (kategorie MID C1)
- 1. místo – Horní Mísečky (kategorie B1)
- 18. místo – Šediváčkův long (kategorie LT2)
- 3. místo – Eduardův mid (kategorie MU1)
- 3. místo – Oravský mid (kategorie MU1)

4.1.3. Trénink týmu Asamara

Tým Asamara vlastní Roman Habásko, který se řadí mezi úspěšné české mushery i v zahraničí. Mushingu se věnuje již 20 let a zkušenosti s tréninkem svých psů získával na závodech od ostatních musherů. Trénink uskutečňujeme se třinácti psy. Hlavním dopravním tréninkovým prostředkem je těžká motorová čtyřkolka a středně těžká kára vyrobená v České republice bývalým musherem Františkem Chlaněm (foto 7). Psům při tréninku nepomáháme, neboť potřebujeme, aby nabrali optimální množství svalové hmoty. Pomůžeme, pouze když zapadneme. Nejstarší dva psi ve spřežení jsou staří 8 let, nejmladší 3 roky. Průměr věku spřežení je 6,5 roku.

Hlavním cílem tréninku je úspěšně dokončit extrémní závod Femundloped na 400 km v Norsku (viz Hlavní cíle tréninků). Dílčími cíli tréninků jsou úspěchy v závodech typu mid a long (středně dlouhá a dlouhá trať).

Jelikož se koncem srpna dostávají teploty na přijatelnou hodnotu pro trénink, vyjíždíme se psy na trať. První den jedeme pouze dva kilometry, neboť psi měli 5 měsíců pauzu. Celkovou zátěž nastavujeme na 460 kg. Průměrná rychlost nám klesá na 9 km/h, což po tak dlouhé pauze a nicnedělání předpokládáme. I když je úsek rovinatý, jak můžeme vidět v tabulce 3.1.

Tabulka 3.1

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
23.8.	18:06 - 18:19	0:13:15	2,04	9,2	460	13	82	16
31.8.	17:50 - 18:23	0:33:13	5,93	10,7	460	13	61	15

V září je teplota nižší, a tak se již plně věnujeme tréninku. Vyjíždíme převážně v pozdních odpoledních hodinách s výjimkou pár tréninků, na které vyrážíme dopoledne. Čas výjezdu na trať se musí přizpůsobovat volnému času mushera, převážně jeho zaměstnání. Vzhledem k tomu, že je naším cílem tréninků extrémní a dlouhý závod v Norsku, začínáme silovým tréninkem, a to s celkovou zátěží 460 kg (tabulka 3.2). Průměrnou rychlost udržujeme zhruba na 10 km/h. Důležité je také, aby se tréninkům přizpůsobily polštářky psích tlapek, aby nedošlo hned k jejich stržení. Neboť po pětiměsíční pauze a nicnedělání je mají změklé a poměrně náchylné na úraz, nejčastěji pořezání o kamínky či stržení z rychlé jízdy. Proto začínáme s nízkou průměrnou rychlostí.

Tabulka 3.2

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
1.9.	17:10 - 17:45	0:35:21	6,08	10,3	460	13	79	11
2.9.	18:15 - 18:46	0:31:41	5,98	11,3	460	13	58	14
6.9.	19:35 - 20:25	0:50:05	8,40	10,1	460	13	141	8
8.9.	8:35 - 9:43	1:08:27	10,36	9,1	460	12	118	10
9.9.	8:15 - 9:23	1:08:12	11,37	10,0	460	12	160	5
10.9.	18:01 - 18:59	0:58:00	11,65	12,1	460	12	208	14
13.9.	17:55 - 18:49	0:53:41	9,75	10,9	460	12	104	12
14.9.	16:30 - 17:25	0:55:01	10,77	11,7	460	12	141	13
16.9.	19:00 - 20:12	1:12:18	12,36	10,3	460	12	236	9
17.9.	19:10 - 20:01	0:51:10	11,25	13,0	460	12	151	10
20.9.	*	0:09:36	4,10	25,8	130	6	25	16
21.9.	*	0:09:14	4,10	26,2	130	6	25	14
22.9.	17:03 - 18:23	1:18:27	15,33	11,7	460	13	349	7
23.9.	17:00 - 18:17	1:16:51	13,17	10,3	460	13	202	8
24.9.	17:24 - 17:45	0:21:22	6,30	17,7	225	13	70	9
26.9.	18:05 - 19:20	1:15:07	14,85	11,9	225	13	251	8
27.9.	10:00 - 10:22	0:21:50	5,78	15,9	225	13	112	8
27.9.	19:20 - 19:41	0:21:31	5,75	16,0	225	13	112	14
28.9.	8:50 - 10:35	1:45:00	23,20	13,2	225	13	289	7
29.9.	9:08 - 10:48	1:40:00	22,82	13,8	160	13	325	9

* údaje nejsou k dispozici

Začínáme na šestikilometrové trase a postupně se dostáváme až na jedenáct kilometrů. Výjimkou jsou zde závody v Dobříši, kde je trať dlouhá čtyři kilometry a nízké převýšení (tabulka 3.2). Odlehčení celkové zátěže ze 460 kg na 130 kg, způsobuje vysokou průměrnou rychlost, a to přibližně 26 km/h. Na závodech se snažíme být co nejlehčí, aby psi dosahovali vyšší průměrné rychlosti. Další případ, kdy jedeme 6 km, je trénink zaměřený na rychlost. Měníme těžkou motorovou čtyřkolku za středně těžkou káru a vyžadujeme po psech klus. Tímto získáváme průměrnou rychlost 17 km/h z původní tréninkové rychlosti 10 km/h.

Koncem září jedeme na společný trénink do Hlinců k řece Berounce. Jelikož se jedná o akci s větším počtem musherů a psů, vyjíždíme na trénink dvakrát, a to ráno a večer, abychom co nejvíce využili šance předjíždět ostatní týmy. Protože jedeme dvakrát

za den, absolvujeme trať dlouhou pět kilometrů. Následující dny již vyjíždíme pouze ráno, a můžeme tím pádem prodloužit vzdálenost na 23 km. S lehčí károu máme i rychlejší průměrnou rychlost (tabulka 3.2).

První a druhý víkend v říjnu se jedou již zmiňované závody v Hrobě a ve Vroutku. V závodech se s týmem snažíme dosáhnout co nejlepšího výsledku v průměrné rychlosti a daří se nám to, dostáváme se na 25 a 23 km/h, což je oproti tréninkům dvojnásobná průměrná rychlost. V tabulce 3.3, kde nejsou údaje v době výjezdu a příjezdu (trénink od – do) se v této době konají závody. V tyto dny se startovalo v dopoledních hodinách, nejčastěji první den v deset hodin a druhý den v devět hodin z důvodu možné rostoucí teploty v odpoledních hodinách. Do závodu vybíráme 8 nejlepších a nejrychlejších psů, což je nejvyšší možný povolený počet psů do spřežení v těchto podzimních sprintových závodech (viz soutěžní řád).

Tabulka 3.3

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
1.10.	9:45 - 10:07	0:21:35	6,34	17,6	225	13	111	11
4.10.	*	0:14:43	6,10	25,1	130	8	*	12
5.10.	*	0:14:19	6,10	25,4	130	8	*	10
6.10.	9:00 - 10:35	1:34:36	17,57	11,1	460	13	247	8
7.10.	7:50 - 9:32	1:41:45	18,60	11,0	460	13	321	6
11.10.	*	0:15:59	6,30	23,8	130	8	120	14
12.10.	*	0:16:29	6,30	23,1	130	8	120	14
12.10.	18:00 - 18:30	0:30:00	10,00	20,0	225	13	185	15
14.10.	17:05 - 17:37	0:32:14	6,24	11,6	460	13	71	20
15.10.	8:25 - 9:59	1:34:06	19,48	12,4	460	13	248	13
17.10.	14:05 - 15:57	1:52:45	20,27	10,8	460	13	268	15
20.10.	9:56 - 11:07	2:11:45	21,91	10,0	460	13	276	12
21.10.	8:26 - 10:51	2:25:26	24,00	9,9	460	13	387	8
22.10.	13:41 - 15:18	1:37:25	23,75	14,6	460	13	289	6
25.10.	10:06 - 10:59	0:53:26	16,00	18,0	130	11	84	4
26.10.	8:58 - 10:00	1:02:05	17,44	16,9	130	11	84	5
28.10.	10:04 - 11:41	1:37:00	20,45	12,7	460	13	263	6
29.10.	10:00 - 12:27	2:27:06	28,65	11,7	460	13	395	4
30.10.	15:33 - 15:50	0:17:24	5,75	19,8	130	11	50	12

* údaje nejsou k dispozici

Díky vysoké teplotě 14. října jsme nuceni zkrátit trasu na 6 km s minimálním převýšením (tabulka 3.3). Trénink před závody v Rakousku konanými v době 25. – 26. října je zaměřen na rychlost a vytrvalost, my zapínáme motor v motorové čtyřkolce, abychom dosáhli efektivnosti tréninku.

S počtem absolvovaných tréninků zvyšujeme počet kilometrů. V posledních dnech října se dostáváme až na 28 km dlouhou tréninkovou trať. Výjimku opět tvoří rychlostní trénink 30. listopadu, který slouží jako příprava na mistrovství České republiky konaný v Horníku, Tři Studně. Jedeme pouze pět kilometrů s lehkou károu s podmínkami podobnými jako na závodech. Rychlost se nám opět projevuje v průměrné rychlosti (tabulka 3.3).

První dny v listopadu se zúčastňujeme mistrovství České republiky. Opět vybíráme nejlepších osm psů z týmu. Závod je rychlý, s minimálním převýšením. Psi dokážou vyvinout průměrnou rychlost 27 km/h. Po závodech zvyšujeme počet kilometrů. Při celkové zátěži 460 kg se vydáváme na trasu dlouhou 25 – 30 km a udržujeme průměrnou rychlost na 10 km/h. Po 35 km dlouhé trati vyrážíme druhý den na pouhých 6 kilometrů z důvodu opětovného tréninku na rychlost (tabulka 3.4). Při vysoké zátěži v tréninku je vhodné vložit mezi ně několik rychlých tréninků s minimální zátěží. Je to dobrý motivační prostředek pro psy, jelikož najednou zjistí, že se děje něco jiného než obvykle, a trénink je baví o to více.

Tabulka 3.4

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
1.11.	12:32 - 12:45	0:13:36	6,00	26,5	130	8	50	13
2.11.	11:23 - 11:36	0:13:11	6,00	27,3	130	8	50	8
4.11.	8:44 - 10:27	1:43:00	23,07	13,4	460	13	232	6
5.11.	9:15 - 12:21	3:06:24	35,62	11,5	460	13	515	5
6.11.	9:38 - 9:53	0:15:53	6,35	24,0	130	8	45	7
7.11.	12:09 - 15:09	3:00:00	30,00	10,0	460	11	516	10
8.11.	11:57 - 14:29	2:32:00	25,74	10,1	160	10	363	14
9.11.	10:01 - 13:02	3:01:00	35,00	11,8	460	10	432	5
11.11.	9:30 - 10:25	0:55:00	11,12	12,1	460	10	425	8
12.11.	9:30 - 13:15	3:45:00	42,00	11,2	460	12	696	2
15.11.	10:00 - 10:40	0:40:39	14,00	21,0	130	8	120	11
16.11.	10:00 - 10:37	0:37:39	14,00	22,5	130	8	120	8
17.11.	14:15 - 14:33	0:18:30	6,30	20,4	160	10	93	6
21.11.	10:00 - 10:35	0:35:29	14,50	24,7	160	8	26	6
22.11.	10:00 - 10:42	0:42:27	14,50	20,6	160	8	26	8
23.11.	10:00 - 10:37	0:37:11	14,50	23,4	160	7	26	8
25.11.	15:40 - 16:01	0:21:00	6,34	18,1	160	8	119	7
29.11.	10:00 - 10:13	0:13:50	6,40	27,9	130	8	16	6
30.11.	10:00 - 10:13	0:13:33	6,40	28,8	95	8	16	8

Teplota 14°C je pro trénink velice nevítaná, zvláště když se v posledních měsících pohybovala kolem 8°C. Díky přírodě musíme odlehčit celkovou zátěž, aby trénink pro psy nebyl v teple tak náročný. Počet kilometrů necháváme na středně dlouhé vzdálenosti. Poslední silový trénink s těžkou motorovou čtyřkolkou jedeme 12. listopadu. Ve dnech 15. – 16. listopadu se s týmem účastníme závodů ve Stochově. Trať dlouhou 14 kilometrů jedeme s 8 závodními psy. Jelikož se jedná o závody a snižujeme celkovou zátěž, daří se nám dostat se na průměrnou rychlost 22 km/h (tabulka 3.4).

Vzhledem k dobrému fyzickému stavu týmu se vydáváme na mistrovství Evropy pro čistokrevná plemena do Maďarska. Závod se jede ve třech kolech na vzdálenost 14,5 km. První a třetí den se průměrná rychlost pohybuje kolem 24 km/h. Druhý den je průměrná rychlost nižší, jelikož 1,5 km po startu se zraňuje pes a musíme ho naložit na káru. Tím pádem je o tažnou sílu méně a o celkovou zátěž více. Do třetího kola pes díky zranění již nestartuje a průměrná rychlost se zvyšuje (tabulka 3.4).

Jelikož psi v tréninku odvádějí velice dobrou práci, zúčastňujeme se mistrovství Evropy pro nečistokrevná plemena ve Francii. Dalším důvodem účasti v těchto závodech je podmínka sponzora, že se závodu zúčastníme. Zde chceme porovnat síly s „rychlejšími plemeny“ používanými v mushingu. Po delší době zapřaháme na krátkou trať a psi vyvíjí rychlost 28 km/h. Druhý den snižujeme celkovou zátěž tím, že závodní káru měníme za lehkou tříkolku. Tímto krokem se průměrná rychlost zvyšuje o 1 km/h (tabulka 3.4).

V prosinci již máme možnost vyjíždět v dopoledních hodinách, a tak můžeme zapřahat na dva tréninky za den. První dopolední etapa je kratší než druhá večerní. Vyjíždíme s deseti psy na vzdálenost 18 km s průměrnou rychlostí 13 km/h na menším převýšení než následující část tréninku. Ve večerních hodinách již s týmem jedeme 37 km a průměrná rychlost se nám vrací na 11 km/h jako v ostatních dnech tréninku. S délkou tratí nám stoupá i náročnost v převýšení. V první polovině prosince se v tréninku dostáváme až na délku tratě 63 km s největším dosaženým převýšením, které máme v tréninku dostupné. Doba strávená na trati je 5 hodin a 40 minut. Stále si udržujeme průměrnou rychlost (tabulka 3.5).

Tabulka 3.5

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
2.12.	9:50 - 12:56	3:06:00	35,60	11,5	160	10	521	6
3.12.	13:26 - 14:45	1:19:00	15,00	11,3	160	10	427	8
4.12.	13:30 - 15:22	1:52:13	22,07	11,8	160	10	452	6
5.12.	13:15 - 15:40	2:25:19	27,00	11,2	160	10	423	9
7.12.	12:43 - 16:05	3:22:00	37,85	11,2	160	10	646	5
9.12.	10:23 - 11:43	1:20:30	18,57	13,8	160	10	327	2
9.12.	19:57 - 23:08	3:11:42	37,33	11,7	160	10	515	0
10.12.	14:57 - 18:34	3:37:22	39,90	11,0	160	10	590	2
12.12.	10:00 - 11:22	1:22:35	20,35	14,8	160	12	304	3
13.12.	12:43 - 17:00	4:17:30	56,00	13,0	160	10	855	1
14.12.	9:43 - 15:25	5:42:30	62,95	11,0	160	10	1132	0
15.12.	10:45 - 16:25	5:40:00	63,00	11,1	160	10	1138	-1
16.12.	11:05 - 13:15	2:10:30	31,08	14,3	160	10	439	-2
18.12.	8:45 - 12:44	3:59:00	51,70	13,1	160	10	886	0
21.12.	11:03 - 14:51	3:48:00	44,00	11,6	100	10	831	-1
22.12.	10:58 - 15:02	4:04:30	45,99	11,3	100	10	1156	-3
24.12.	14:14 - 15:41	1:27:00	17,85	12,3	165	10	458	-2
25.12.	12:53 - 15:20	2:27:00	29,13	11,9	100	10	490	0
26.12.	11:08 - 16:12	5:04:00	26,00	5,1	100	10	1892	-2
27.12.	8:35 - 11:12	2:37:30	36,77	14,0	100	8	1224	-1
27.12.	15:00 - 16:36	1:36:00	19,95	12,4	100	10	462	0
28.12.	17:00 - 20:38	3:38:00	53,00	14,7	100	10	629	-2
29.12.	16:58 - 21:23	4:25:50	51,25	11,6	100	10	966	-6

Ve druhé polovině prosince trénujeme na saních. Máme možnost jet na horskou chatu musherského závodního klubu do Krušných hor, kde napadl dostatek sněhu pro naše tréninky. Jelikož jsou saně lehčí než kára, snižuje se nám celková zátěž ze 160 kg na 100 kg. Na Štědrý den jedeme odlehčený trénink dlouhý 17 km a psi běží průměrnou rychlostí o 1 km/h více než při dlouhé trati. V tabulce 3.5 si můžeme všimnout výchylky v průměrné rychlosti. Na rychlost 5 km/h se dostáváme, protože hledáme novou trať, ztrácíme se a bloudíme po území Krušných hor. Za pět hodin strávených na tréninku jsme ujeli pouhých 26 km s vysokým převýšením 1892 m. Následující den vyjíždíme pouze s osmi psy, jelikož potřebujeme vybrat nejlepší tým na závod Femundloped na 400 km v Norsku.

Abychom mohli usoudit, zda jsme vybrali vhodné psy do týmu, necháváme je běžet průměrnou rychlostí 14 km/h. Poslední trénink v prosinci jedeme průměrnou rychlostí 11 km/h, neboť nám napadl nový sníh a trénink se tím stává těžší, saně a psi zapadají do sněhu a saně získávají větší odpor.

Do 9. ledna máme stále možnost trénovat na saních. Na jeden z posledních tréninků na saních se vydáváme na trať dlouhou téměř 83 km. Následující tři tréninky zapřaháme za tým káru, čímž zvyšujeme celkovou zátěž. S károu se vydáváme na trénink dlouhý 20 – 30 km. Celková doba strávená na tréninku se snižuje. Kromě horských oblastí je leden poměrně chudý na sněhovou pokrývku, a tak závody v Janovičkách, které se měly pořádat na sněhu, jsou jednokolové na kárách. Trať dlouhou 32 km zvládáme za hodinu a půl s průměrnou rychlostí 17 km/h (tabulka 3.6).

Tabulka 3.6

Datum	Trénink od - do (čas)	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)	t (°C)
1.1.	17:37 - 21:12	3:35:30	52,17	14,5	100	10	1380	-3
2.1.	12:00 - 19:30	7:30:00	82,80	11,1	100	8	1941	-5
4.1.	5:23 - 9:09	3:46:50	52,35	13,8	100	8	1105	-12
5.1.	12:03 - 15:48	3:45:25	45,00	12,1	100	8	1291	-5
6.1.	12:45 - 14:13	1:28:00	15,85	10,8	100	8	449	-2
9.1.	12:22 - 19:48	7:26:00	82,70	11,1	100	10	1951	-2
13.1.	10:01 - 11:26	1:25:00	21,40	15,0	160	10	281	5
14.1.	9:50 - 12:13	2:23:25	33,23	13,9	160	10	469	3
17.1.	11:00 - 12:31	1:31:00	32,30	17,0	130	10	*	*
21.1.	11:00 - 14:34	3:34:17	51,00	14,3	130	8	1600	-2
22.1.	11:00 - 14:54	3:54:51	57,00	14,6	140	8	1600	0
23.1.	11:00 - 13:44	2:44:40	40,00	14,6	140	8	1600	-1
24.1.	7:00 - 8:21	1:21:27	25,00	18,4	140	8	1600	-5
27.1.	10:25 - 16:06	5:41:00	63,12	11,2	160	8	654	0
28.1.	10:30 - 14:47	4:17:28	56,00	12,9	160	9	832	-1

* údaje nejsou k dispozici

V termínu 21. – 24. ledna jedeme ověřit své tréninky na Šediváčkův long. V tomto závodě se nám daří na 51, 57, 40 a 25 kilometrech držet průměrnou rychlost na 14,6 km/h a 18,4 km/h i v tak vysokém převýšení (tabulka 3.6). Ostatní závodníci ve stejné kategorii mají průměrnou rychlost kolem 10 - 12 km/h. Celková zátěž je místo 100 kg, která byla v tréninku, 140 kg. Navýšení o 40 kg oproti tréninku je díky povinné výbavě, kterou musí musher vést v saních. Týmu závod nedělá problémy, a tak můžeme říci, že jeden z hlavních cílů si plníme.

V únoru se vydáváme do Norska na vrcholný závod našich tréninků Femundloped na 400 km. Po úspěšné první etapě závodu se dostáváme na kontrolní místo. Zde máme odpočinek a čekáme na restart. Po několikátém odložení restartu z důvodu nepříznivého počasí je závod zrušen. Sněhová bouře je neústupná a v horách napadá přes metr čerstvého sněhu a vítr dosahuje rychlosti až 16 m/s. Pokračovat dál by znamenalo riziko jak pro psy, tak pro závodníky.

Nemůžeme tedy s přesností říci, zda by tým závod zvládl, a ověřit si tak správnost zvolené tréninkové metody. Můžeme se pouze domnívat. Nicméně věříme, že by psi závod zvládli, neboť na každém check pointu hned přichází veterináři a kontrolují psy (měří tep, EKG, poslouchají srdce), aby mohli vyloučit zranění a posoudit fyzickou zdatnost psa. Pokud se domnívají, že pes je fyzicky málo připravený a v další etapě by měl problémy nebo by ji nezvládl, vyloučí psa ze závodu. O vyřazeného psa se začíná starat doghandler, kterého má musher s sebou. Náš tým veterináři chválí a shodují se na dobré fyzické kondici psů. Jsme tedy jedna z mála zemí, která má psy dobře fyzicky připravené, natrénované. Odjíždíme ze závodu sice zklamaní, že jsme ho nedokončili, ale zase s pochvalou od veterinářů o dobré připravenosti psů díky tréninkům, které jsme s týmem absolvovali.

Po návratu domů dáváme psům odpočinek. Tímto závodem končí naše tréninkové období. Na trať se opět vydáváme do té doby, dokud nám to počasí dovolí, čili zhruba do konce března (každý rok je to jiné). Na projížďkách se již na nic konkrétního nezaměřujeme a necháváme psy běžet. Vyjíždíme z toho důvodu, neboť si psi musí postupně zvyknout na čas blížícího se odpočinku, přece jenom jsou plní energie.

V případě, že bychom již nezapřahali, může se objevit u psů nervozita z přebývající energie, která se občasně projevuje útěky, rvačkami mezi psy, ničením jejich okolí. Aby nedocházelo k popsaným situacím, záleží také hlavně na vztahu mezi musherem a jeho psím týmem.

Úspěchy v závodní sezóně 2014/2015:

- 1. místo – Hrobská jízda (kategorie A1)
- 1. místo – Vroutecký sprint (kategorie A1)
- 1. místo – Reingers (kategorie MDO)
- 1. místo – Tři Studně (kategorie A1)
- 1. místo – mistrovství Evropy pro čistokrevná plemena, Maďarsko (kategorie MID O1)
- 9. místo – mistrovství Evropy pro „nečistokrevná plemena“, Francie
- 1. místo – Janovičky (kategorie MU1)
- 1. místo – Šediváčkův long (kategorie LT2)
- 1. místo – Eduardův mid (kategorie MU1)
- 1. místo – Oravský mid (kategorie MU1)

4.2. Srovnání tréninků týmů sibiřských husky

Před srovnáním jednotlivých tréninků týmů sibiřských husky je důležité si uvědomit hlavní cíl stanovený musherem každého z týmů. V našem případě máme jeden cíl společný, a to extrémní závod Šediváčkův long. Porovnáme-li tréninky třech vybraných týmů, můžeme vidět určité rozdíly. Prvním z rozdílů je odlišný trénink týmu Romana Habáska, který si stanovil nejvyšší cíl extrémní závod Femundloped v Norsku. Jeho tréninky se tedy v počátku zaměřují převážně na sílu, což se projevuje v celkové zátěži 460 kg, odpovídající hodnotě 35,38 kg na psa. V polovině tréninkového období snižuje celkovou zátěž na 16 kg na psa a v tréninku na sněhu je zátěž na psa 10 kg. Tým Martina

Brzka a Evženie Brzkové trénuje po celou dobu se zátěží 185 kg, což je 26,23 kg na psa. Tým manželů Hladovcových začíná tréninky s 225 kg, odpovídající váze 32,14 kg na psa a od prosince zvyšují celkovou zátěž na 280 kg a zátěž na psa se zvyšuje na 40 kg. Toto spřežení je trénováno na sílu až v druhé polovině.

Dalším rozdílem je počet psů v zápřahu a průměrná rychlost, kterou povoluje musher psům. Tým manželů Hladovcových tvoří 7 psů, jejichž tréninková průměrná rychlost se pohybuje zpočátku kolem 13 km/h a se zvýšením celkové zátěže klesá na 11 km/h. Martin Brzek svému týmu, skládajícímu se ze 7 – 8 psů povoluje průměrnou rychlost 12 – 14 km/h. Spřežení 13 psů Romana Habáska nepřesahuje v tréninku průměrnou rychlost 10 – 11 km/h.

Shodným znakem všech pozorovaných týmů je vzdálenost. Můžeme tedy říci, že je ideální začínat na kratších vzdálenostech a postupně přidávat počet kilometrů. Jak již víme, naším společným cílem je Šediváčkův long, a tudíž se potřebujeme v konečných fázích tréninku dostat na dlouhou vzdálenost. Nejdelší možný tréninkový okruh, který v tomto tréninkovém období absolvovali psi manželů Hladovcových je 27 km, Martina Brzka 33 km a Romana Habáska 82 km. V délce tréninkové trati záleží hlavně na místě, kde můžeme trénovat.

4.3. Aljašský husky

Jedná se o kříženec vyšlechtěného v Kanadě a Americe s výhradním určením pro saňový sport (foto 4). Základem tohoto šlechtění je indiánský vesnický pes a dále různí psi zvyšující výkonnost, jako například ohaři, chrti a jiní. Typická je pro něj maximální chuť do práce, odolnost, dobrá konstituce. Vzhled je zcela nepodstatný, proto jsou psi hodně rozdílní, pouze ve stavbě těla se sobě navzájem podobají. Existují dva typy: dlouhotraťový – silnější a těžší a sprintový – lehčí, rychlejší. V Evropě i Americe je to nyní nejpočetnější a nejúspěšněji zastoupená skupina psů na tratích závodů (Pečená 2000). Není plemenem ve

smyslu čistokrevného chovu v rámci Mezinárodní kynologické federace. Každý jednotlivý chov na americkém kontinentě se vyznačuje specifickými vlastnostmi psů, jež jej charakterizují. Chov se provádí bez omezování čímkoli jiným než výkonem, takže se párují chovaná zvířata, která jsou co nejzdatnější v zápřahu a dobře spolu harmonizující z genetického hlediska.

U nás dnes již vidíme na tratích psy s původem, kvalitou odpovídající kvalitě psů v zahraničí. Tito psi jsou importováni buď přímo z Ameriky, nebo odtud přišli přes Rakousko či Německo. Aljašský husky je dobře ovladatelný na rozdíl od sibiřského huskyho. Po práci v zápřahu bývá přímo posedlý, tehdy často končí jeho ovladatelnost. Hodí se jen pro toho, kdo se sportem psích spřežení hodlá vážně zabývat.

4.3.1. Trénink týmu aljašských husky

Od Václava a Jany Zetkových máme k dispozici na trénink osm psů tohoto plemene. Manželé mají psů více a trénují společně, čili vyjíždí na tréninky dvě spřežení, nebo jedou s jedním a následně s druhým týmem. My se zaměříme na trénink týmu, se kterým závodí Václav. Václav se mushingu věnuje již 18 let. Začínal s plemenem sibiřský husky, kterému se věnoval 10 let. Po deseti letech přešel od sibiřských husky k aljašskému huskymu, kterému se věnuje již 8 let. Jedním z důvodů změny plemene bylo křížení sibiřského huskyho s rychlejšími psy, kteří stále měli průkaz původu. Aljašský husky průkaz původu nemá, a je tedy pouze na majitelích, se kterými psy bude křížit. Přece jenom se jedná o „plemeno“, které je šlechtěno na rychlost. Druhým důvodem byla těžší práce se sibiřskými husky, kteří mají svojí hlavu na rozdíl od aljašských husky, již budou pracovat přesně tak, jak jim musher řekne.

Hlavní cíl tréninků s tímto týmem volíme přední umístění na midových závodech a Šediváčkově longu. Zaměříme se tedy hlavně na středně dlouhou trať.

S týmem tvořeným osmi psy, vyrážíme na tréninky v září. Jelikož se jedná o plemeno psa, které nemá dlouhou srst a je tedy krátkostrsté, není pro tréninky tak důležitá teplota vzduchu. Proto není uvedená v tabulkách. Začínáme na čtyřech kilometrech a postupně se dostáváme na osm kilometrů (tabulka 4.1). Celková zátěž je 220 kg, což odpovídá těžké káře i s váhou mushera. V porovnání s plemenem sibiřský husky se s těmito psy dostáváme v tréninku na průměrnou rychlost kolem 15 km/h. Jak je vidět v tabulce 4.1, dosahujeme průměrné rychlosti i 23,5 km/h, toto je způsobeno snížením délky trati ze sedmi kilometrů na čtyři kilometry.

Tabulka 4.1

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)
2.9.	0:15:29	4,48	17,3	220	8	251
3.9.	0:17:01	4,45	15,7	220	8	136
7.9.	0:31:54	7,10	13,4	220	8	250
10.9.	0:30:27	7,63	15,0	220	8	232
14.9.	0:11:17	4,42	23,5	220	8	105
17.9.	0:27:07	7,06	15,6	220	8	198
23.9.	0:38:18	8,75	13,7	220	8	224

Měsíc říjen zahajujeme sprintovými závody. Místo osmikilometrové trati jedeme šestikilometrovou. Průměrná rychlost se nám zvyšuje na 24 km/h z původních 13,7 km/h. Na závody snižujeme celkovou zátěž tím, že měníme těžkou tréninkovou káru za lehčí závodní a psi táhnou 150 kg (tabulka 4.2). Po závodech opět zvyšujme počet kilometrů a celkovou zátěž, čímž klesá průměrná rychlost zpět na 15 km/h.

Tabulka 4.2

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)
4.10.	0:15:18	6,1	24,1	150	8	*
5.10.	0:15:03	6,1	24,4	150	8	*
8.10.	0:30:42	7,71	15,1	220	8	266
9.10.	0:28:59	8,12	16,8	220	8	385
10.10.	0:27:27	8,13	17,8	220	8	255
11.10.	0:16:39	6,3	23,1	150	8	*
12.10.	0:16:06	6,3	23,5	150	8	*
14.10.	0:40:22	11,14	16,6	220	8	545
15.10.	0:39:04	11,00	16,9	220	8	485
16.10.	0:38:52	11,11	17,1	220	8	420
17.10.	0:37:13	11,11	17,9	220	8	423
18.10.	0:13:00	5,3	24,5	150	8	*
19.10	0:12:47	5,3	25,5	150	8	*
21.10.	0:50:04	13,41	16,1	220	8	556
22.10.	0:44:30	13,40	18,1	220	8	550
23.10.	0:57:01	13,26	14,0	220	8	707
24.10.	0:44:37	13,40	18,0	220	8	434
26.10.	0:49:34	14,18	17,2	220	8	515
27.10.	0:53:41	16,54	18,5	220	8	524
29.10.	0:27:31	8,86	19,3	220	8	389
30.10.	0:28:08	8,85	18,9	220	8	387

* údaje nejsou k dispozici

V místech tabulky 4.2, kde nejsou údaje o datech, se jedná o závody, kde nebylo převýšení změřeno. Na závodech ověřujeme správnost tréninku. Snížení délky tratě a odlehčení celkové zátěže nám způsobuje zvyšování průměrné rychlosti což je na závodech žádoucí. Celková doba na tréninku činí zpočátku při 8 kilometrové trati 30 minut. Při trati dlouhé 13 km se doba strávená na tréninku pohybuje kolem 50 minut. Delší trať je i náročnější díky převýšení, které na tréninku s týmem jedeme.

Následující měsíc též zahajujeme závody. Vybíráme šest nejlepších psů z týmu, jelikož jedeme kategorii, kde je nejvyšší možný počet psů šest. Z tréninkových 18 km jedeme v závodě pouhých 6 km. Dvojnásobné snížení délky trati způsobuje, že se s týmem dostáváme na průměrnou rychlost až 27 km/h, toto je doposud nejvyšší průměrná rychlost, kterou jsme letos dosáhli (tabulka 4.3).

Tabulka 4.3

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)
1.11.	0:13:19	6	27,3	150	6	132
2.11.	0:13:00	6	27,7	150	6	132
6.11.	1:14:53	20,80	16,7	220	8	813
7.11.	1:13:29	20,80	17,0	220	8	813
8.11.	0:58:32	13,80	14,2	220	8	335
9.11.	1:03:57	17,85	16,7	220	8	495
11.11.	1:21:14	22,59	16,7	220	8	681
12.11.	0:46:28	13,00	16,8	220	8	367
13.11.	0:38:25	13,63	21,3	220	8	223
15.11.	0:38:51	14	21,8	150	6	*
16.11.	0:38:11	14	22	150	6	*
17.11.	1:10:59	19,20	16,2	220	8	476
19.11.	1:03:32	19,75	18,7	220	8	682
20.11.	1:04:12	19,71	18,4	220	8	537
22.11.	0:57:09	22,6	23,7	150	6	*
23.11.	1:02:13	22,6	21,8	150	6	*
25.11.	1:02:03	21,92	21,2	220	8	312
29.11.	1:06:04	14,93	13,6	220	8	485
30.11.	0:40:49	10,94	16,1	220	8	302

* údaje nejsou k dispozici

Po závodech navyšujeme počet kilometrů na 20. S průměrnou rychlostí 17 km/h jsme na tréninku 1 hodinu a 15 minut, kdy převýšení absolvované během tréninku činí až 813 m (tabulka 4.3). Dva tréninky před závodem absolvujeme stejně, jako kdyby se jednalo o závod, nicméně celkovou zátěž necháme tréninkovou. Druhý takovýto trénink se nám daří se psy jet podobnou průměrnou rychlostí jako v závodě. I na tento závod vybíráme pouze šest nejlepších psů, kvůli zvolené závodní kategorii.

V prosinci z důvodu nedostatku sněhové pokrývky jsou závody zrušeny a my se věnujeme pouze tréninkům a přípravě na Šediváčkův long. Náročnost trasy je větší, což je vidět v tabulce 4.4 ve sloupci převýšení. Délka trati narůstá na 26 km a koncem měsíce na 36 km. Průměrnou rychlost si udržujeme na 14 – 15 km/h.

Tabulka 4.4

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)
6.12.	1:16:16	19,93	14,9	220	8	560
7.12.	1:31:51	21,22	13,9	220	8	617
13.12.	1:37:08	24,10	14,9	220	8	686
14.12.	1:38:01	22,49	13,8	220	8	605
18.12.	2:10:30	31,12	14,3	220	8	915
21.12.	1:51:44	26,84	14,4	220	8	781
22.12.	0:56:20	15,29	16,3	220	8	425
23.12.	2:02:21	27,75	13,6	220	8	844
24.12.	1:46:55	21,59	12,1	300	8	621
26.12.	1:28:21	23,14	15,7	220	8	653
28.12.	1:25:14	22,05	15,5	220	8	517
29.12.	2:29:42	36,78	14,7	220	8	861
30.12.	2:09:34	32,71	15,1	220	8	787

Výjimkou v tréninku tvoří vánoční ježdění, kdy vozíme děti zhruba na dvoukilometrovém okruhu. S dítětem na káře je vyšší celková zátěž. Tím, že máme plemeno aljašský husky, můžeme si takovéto ježdění dovolit. Tomuto plemenu stejné okruhy stále po sobě nevadí a budou je jezdit, dokud to po nich budeme vyžadovat. V případě, že bychom měli tým složený ze sibiřských husky, ujeli bychom s nimi dvě kola a další by již nechtěli jet, nebavilo by je to. Díky vození dětí se s průměrnou rychlostí dostáváme na 12,1 km/h. Je to zatím nejnižší průměrná rychlost, kterou jsme v tréninku zajeli. Tento netypický trénink nám zabírá 1 hodinu a 46 minut (tabulka 4.4).

Leden je posledním tréninkovým měsícem a vrcholem závodní sezóny, neboť zde se projeví, zda jsme připraveni na jeden z hlavních cílů extrémní závod Šediváčkův long. První trénink je náročný, jelikož vyjíždíme a na trase je hluboký sníh. I když snižujeme celkovou zátěž na 120 kg, průměrná rychlost kvůli náročnosti klesá na 11 km/h. Vzhledem k tomu, že potřebujeme natrénovat na Šediváčkův long, délka trati je 30 km. Celkový čas strávený na tréninku jsou 2 hodiny a 48 minut. Následující trénink je již rychlejší, ale celkovou zátěž necháváme stále na 120 kg, protože je na trase stále sníh (tabulka 4.5). Snažíme se i vybírat takové trasy, abychom měli i podobné převýšení jako v závodě.

Tabulka 4.5

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	Převýšení (m)
4.1.	2:48:26	30,80	11,0	120	8	611
7.1.	2:11:39	33,31	15,2	120	8	1011
8.1.	2:36:10	38,20	14,7	220	8	1135
9.1.	0:25:49	8,14	18,9	220	8	211
12.1.	3:02:38	42,76	14,0	220	8	1415
13.1.	2:44:13	37,37	13,7	220	8	1146
14.1.	2:57:17	41,96	14,2	220	8	1207
17.1.	1:29:58	32,3	21,6	150	6	*
18.1.	0:28:56	8,90	18,5	220	8	233
21.1.	3:36:00	51	14,2	130	8	1600
22.1.	4:19:30	57	13,2	130	8	1600
23.1.	3:07:38	40	12,8	130	8	1600
24.1.	1:27:37	25	17,1	130	8	1600
27.1.	3:06:14	41,28	13,3	220	8	1453
29.1.	1:02:05	18,65	18,0	220	8	837
30.1.	1:08:32	18,72	16,4	220	8	840

* údaje nejsou k dispozici

V první polovině ledna vyrážíme na závody. Jelikož není dostatek sněhové pokrývky, jsou závody pořádány na kárách místo na saních. Díky nepříznivému počasí jsou závody zkráceny pouze na jedno kolo. Šest nejrychlejších psů z týmu vyvíjí průměrnou rychlost až 21,6 km/h (tabulka 4.5). Před extrémním závodem dáváme psům odlehčený trénink, který spočívá v 9 km dlouhé trati s převýšením 233 m a s průměrnou rychlostí 18,5 km/h.

Šediváčkův long absolvujeme se všemi trénovanými psy v týmu. Celková zátěž se mění, protože místo káry máme saně s povinnou výbavou určenou pořadatelem. Vzhledem k náročnosti závodu na převýšení a délku tratě se naše průměrná rychlost pohybuje kolem 13 km/h. Na trati závodu se pohybujeme přibližně 3 hodiny a 30 minut. Výjimkou je poslední etapa, která je dlouhá 25 km. Jedná se o trať, na kterou vyjíždíme z bivaku, a psi se již těší do cíle a zvyšují průměrnou rychlost na 17 km/h. Poslední tréninky jsou již jednodušší a vyjíždíme na trať dlouhou pouze 18 km.

Tím naše tréninky končí a následně psy zapřaháme na projížďky, které slouží pouze pro jejich potěšení. Takto se psy jezdíme, dokud teploty nedosahují vyšších hodnot, poté již psi nejsou schopni pracovat.

Můžeme s úspěchem říci, že i s tímto týmem se nám daří dosáhnout našich stanovených cílů v začátcích tréninku. Úspěchy v závodní sezóně 2014/2015 s musherem Václavem Zetkem jsou:

- 1. místo – Hrobská jízda (kategorie A)
- 1. místo – Vroutek (kategorie A)
- 2. místo – Červený Kostelec (kategorie A)
- 5. místo – Tři Studně (kategorie A)
- 1. místo – Stochov (kategorie MB)
- 2. místo – Hradecký mid (kategorie MB)
- 1. místo – Janovičky (kategorie MB)
- 2. místo – Šediváčkův long (kategorie LU)
- 5. místo – Eduardův mid (kategorie MU)

4.4. Samojed

Na první pohled je přitažlivý svým přívětivým, veselým, ale též velmi líbivým a efektním vzhledem (foto 5). Ze severských psů je nejméně specializovaný na tah, to znamená, že málokterý samojed bude tak dravý do práce jako jiní psi, ale zato je z nich nejposlušnější a nejvšestrannější (Pečená 2000). Na závodech startuje ve stejné kategorii jako aljašský malamut (je nejsilnější, největší a nejmohutnější ze severských psů). Hodí se dobře pro sport bez přílišných nároků na rychlost, je výborným společníkem při rekreačním sportování a turistice. Jeho hustá srst dobře chrání před chladem v zimním období. Pro svou strukturu nemá sklon přimrzat, ale potřebuje péči, aby srst zůstala sněhobílá. V České republice můžeme na závodech vidět startovat hned několik spřežení složených ze samojedů.

4.4.1. Trénink týmu Zasněžené údolí

Majitelem tohoto týmu je Vojtěch Němec. Od Vojtěcha máme k dispozici na trénink osm psů plemena samojed. Vojtěch se mushingu věnuje již 14 let a zkušenosti s tréninkem získal převážně ze záznamů závodů a pozorováním svých psů, jelikož v té době nebyl nikdo v okolí, kdo by mu poradil, a musheři se stejným plemenem také neměli moc zkušeností.

Hlavním cílem tréninků je ujetí stejného počtu kilometrů jako předchozí sezónu. Dalším cílem je obhájení zlaté medaile na mistrovství České republiky v Janovičkách (závody na sněhu). Vzhledem k dlouholeté praxi stanovujeme cíl mistrovství Evropy v Itálii.

S těmito psy začínáme trénovat v září. Po pětiměsíční pauze vyjíždíme na trať dlouhou čtyři kilometry. Zapřahám všech osm psů, jelikož po tak dlouhém odpočinku jsou všichni stejně fyzicky zdatní a neprojevují se zde rozdíly ve stáří psů. Aby došlo u psů k nárůstu svalové hmoty, je jejich celková zátěž, kterou musí v začátcích tahat, 170 kg (tabulka 5.1).

Tabulka 5.1

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
11.9.	0:18:09	4,13	13,7	170	8	16
18.9.	0:19:09	4,16	13,1	170	8	19
19.9.	0:19:03	4,16	12,9	170	8	19
20.9.	0:18:53	4,25	13,7	170	8	18
22.9.	0:24:12	5,17	12,8	170	8	13
23.9.	0:19:01	4,46	14,5	170	8	15
24.9.	0:20:03	4,45	13,3	170	8	17
26.9.	0:24:26	5,33	13,1	170	8	15
29.9.	0:22:03	5	13,4	170	8	19

Jelikož psi jsou zapřaženi po tak dlouhé pauze, začínají na vyšší průměrné rychlosti, která je přibližně 13 km/h. Doba strávená na tréninku je zhruba 20 minut (tabulka 5.1). Cílem zářijových tréninků jsou závody pořádané první dva víkendy v říjnu. Tyto závody jsou zaměřené na rychlost a krátkou trať. Bohužel v tomto případě nám moc nepřeje počasí a vyjíždíme na trénink i při teplotě 19°C. I když se jedná o severské plemeno psa, pro jeho bílou srst nedochází k takovému zahřátí organismu jako u psů s tmavým zbarvením srsti, kdy dochází většímu pohlcování slunečního záření.

V další etapě tréninku v říjnu začínáme pozvolna zvyšovat délku trati, až se koncem měsíce dostáváme z pěti kilometrů na dvanáct (tabulka 5.2). O dva kilometry delší trať způsobí, že naše doba na tréninkové trati se zvyšuje o 15 minut. Průměrnou rychlost udržujeme konstantní 10 – 13 km/h. Výjimku zde tvoří účast na podzimních závodech čili závodech na suchu (dle označení závodního řádu). Zde se se psy dostáváme na rychlost 15 – 16 km/h.

Tabulka 5.2

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.10.	0:21:58	5	13,8	170	8	16
4.10.	0:22:38	6,1	16,3	170	6	13
5.10.	0:23:01	6,1	15,8	170	6	14
7.10.	0:32:47	5,85	10,7	170	8	16
11.10.	0:28:06	6,3	13,5	170	6	18
12.10.	0:27:33	6,3	13,8	170	6	16
14.10.	0:47:49	8,12	10,2	170	8	18
16.10.	0:42:05	7,63	10,9	170	8	16
18.10.	0:39:11	8,91	13,6	115	7	14
19.10.	0:42:43	8,62	12,1	115	7	13
21.10.	0:50:22	10,7	12,8	115	7	15
26.10.	1:02:00	12,6	12,1	115	7	13
27.10.	0:54:32	12,2	13,4	115	7	8
28.10.	0:57:26	11,9	12,4	115	7	12

Abychom dosáhli co nejlepší ho výsledku v závodech, zapřaháme šest nejlepších psů z týmu (tabulka 5.2). Přibližně v polovině října mají psi již patřičnou svalovou hmotu a můžeme ubrat kila z celkové zátěže. S odstraněním 55 kilogramů se dostáváme na 115 kg z původních 170 kg, se kterými jsme do teď trénovali. Od chvíle, kdy jsme snížili zátěž, přestáváme zapřahat i starého psa, který by již rychlostí a délkou tratě nestíhal ostatním mladším psům v týmu. Takového psa pak trénujeme individuálně a trénink se přizpůsobí jeho potřebám. V prvé řadě nejezdíme tak dlouhé tratě a nevyžadujeme po psovi cval. Takto trénovaného psa již na závody do týmu nezapřaháme, jelikož nemá potřebnou fyzickou kondici a celé spřežení by brzdil, také by se mu mohlo něco stát (od sedřených pacek až po kolaps organismu z důvodu vyčerpání).

Po dvouměsíčním tréninku opět přidáváme počet kilometrů, až se dostáváme k 20 km. Na trase jsme přibližně hodinu a půl s průměrnou rychlostí 11 – 12 km/h. Jak si můžeme všimnout v tabulce 5.3, ve čtyřech případech se dostáváme na rychlost 13 km/h. Je to způsobeno tím, že psům měníme délku trati a místo 20 km jedeme 12 km. Psi tak zjišťují, že jedou něco jiného a běží rychleji. Jedná se o tzv. odlehčení během tréninku.

Tento přístup je i jakousi motivací pro tým, kdy získává určitou volnost a potěšení z rychlejšího pohybu. Psi mají dobrou paměť na trasy a ví, která je jak dlouhá a jak rychle mohou běžet, aby trať zvládli ujet. Pak již záleží jenom na musherovi, zda nechá spřežení běžet, či je bude brzdit. My necháváme psy běžet, což se nám projeví v průměrné rychlosti (tabulka 5.3).

Tabulka 5.3

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.11.	1:06:00	13,1	11,9	115	6	11
4.11.	1:07:00	13,1	11,7	115	6	12
5.11.	1:15:00	14,7	11,7	115	6	11
7.11.	1:10:00	14,4	12,3	115	6	14
9.11.	1:18:00	17	13	115	6	9
10.11.	1:18:00	16,4	12,5	115	6	11
11.11.	1:28:00	18,7	12,6	115	6	11
14.11.	1:09:00	15,3	13,2	115	6	6
15.11.	1:27:00	17,1	11,8	115	6	5
18.11.	1:22:00	16,8	12,1	115	6	5
22.11.	1:39:00	20	12	115	6	6
23.11.	1:35:00	19,2	12,1	115	6	7
24.11.	0:57:12	12,9	13,5	115	6	7
29.11.	1:32:00	20	12,9	115	6	4
30.11.	0:54:02	12,2	13,5	115	6	8

V listopadu již vyjíždíme na trénink pouze se šesti psy, odkládáme dalšího psa ze zdravotních důvodů. Díky nalezenému nádoru a následné operaci je tento pes na celou sezónu veterinářem vyřazen z tréninků. Máme tedy dva psy, kteří se již hlavního tréninku nezúčastňují, nicméně věnovat se jim musíme také. Operovaný pes je na rekonvalescenci a tím pádem ho nezapřaháme vůbec, pouze po určité době chodíme na procházky. Přece jenom je to severské plemeno, které vyžaduje pohyb. Pohyb jim zajistíme zapřažením za jízdní kolo, koloběžku či dlouhými procházkami. Pokud máme dostatek času, můžeme jít s těmito psy i běhat.

Trénink v prosinci je hodně podobný tomu v listopadu. Jezdíme podobně dlouhou trať s pár výjimkami, kdy absolvujeme s týmem trénink nad 20 km. Koncem prosince nám teplota klesá do mínusových hodnot a my vyjíždíme na vzdálenost 21,4 a 31,6 km. 21,6 km jedeme průměrnou rychlostí 13 km/h, což je ovlivněno převážně teplotou nacházející se pod bodem mrazu. Psi při nízké teplotě mají potřebu se zahřát a běží rychleji. Následující den zvyšujeme počet kilometrů. Deset kilometrů navíc způsobuje, že jsme na tréninku již přes dvě a půl hodiny a musíme být tepleji oblečeni, jelikož teplota se pohybuje kolem -5°C (tabulka 5.4).

Tabulka 5.4

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
1.12.	1:25:00	16,7	11,7	115	6	8
4.12.	1:13:00	16,6	13,5	115	6	2
6.12.	1:23:00	19,5	14,1	115	6	2
10.12.	1:06:00	12,3	11,1	170	6	7
11.12.	1:18:00	16,8	12,8	115	6	5
13.12.	1:43:00	23,1	13,4	115	6	1
15.12.	1:58:00	25,5	12,9	115	6	4
20.12.	1:12:00	14,1	11,7	115	6	6
21.12.	1:12:00	16	13,3	170	6	5
22.12.	1:36:00	18,7	11,7	115	6	5
28.12.	1:36:00	21,4	13,3	115	6	-3
29.12.	2:39:00	31,6	11,9	115	6	-5

Máme zde i dva případy, kdy snižujeme délku trati, ale zvyšujme zátěž na 170 kg. Tímto tréninkem zjišťujeme, zda u psů neklesla síla. V prvním případě zvýšení zátěže pozorujeme, že psi trénink sice zvládají, neboť běží kratší trať, nicméně snížila se průměrná rychlost ze 14 km/h na 11 km/h. Ve druhém takovémto tréninku již pozorujeme lepší výsledek. Jedeme o 2 km více než v předchozím dni a průměrná rychlost se zvyšuje z 11 km/h na 13 km/h.

Poslední měsíc hlavního tréninku začínáme po čtyřdenní pauze, kdy psům dáváme opět těžší zátěž a o polovinu kratší trať než v předchozím tréninku (tabulka 5.4). V lednu je již vidět práce, kterou jsme se psy udělali. Průměrná rychlost se pohybuje kolem 12,5 km/h

bez ohledu na délku trati. I 25 km dokáží jet takovouto rychlostí (tabulka 5.5). Doba strávená na tréninku se nijak výrazně nemění a zůstává na hodině a půl. Teplota v letošním lednu je vyšší, ale tým to nijak neovlivňuje.

Tabulka 5.5

Datum	Celkový čas (hh:mm:ss)	Délka (km)	Ø rychlost (km/h)	Celková zátěž (kg)	Počet psů	t (°C)
3.1.	1:11:00	15,6	13	170	6	2
4.1.	1:32:00	20	13	115	6	0
6.1.	1:32:00	18,2	13,2	115	6	0
9.1.	1:33:00	19,3	12,3	115	6	6
11.1.	1:58:00	25	12,6	115	6	3
12.1.	1:27:00	18,8	12,9	115	6	3
13.1.	1:18:00	16,3	12,5	115	6	6
18.1.	1:36:00	20,6	12,8	115	6	5
24.1.	1:51:00	23,5	12,7	115	6	5
25.1.	1:41:00	22,9	13,6	115	6	8
27.1.	1:31:00	19,8	13	115	6	3
29.1.	1:56:00	25	12,9	115	6	3

S Vojtěchem můžeme říci, že hlavní cíl se nám daří plnit a dosahujeme stejného počtu kilometrů jako v loňské sezóně. Čas a průměrná rychlost zůstává stejné jako loňskou tréninkovou sezónu. Bohužel kvůli nedostatku sněhové pokrývky je zrušeno mistrovství České republiky v Janovičkách a my tak nemůžeme obhájit titul mistra České republiky v kategorii MB2. Následně ruší i mistrovství Evropy. Též z důvodu nedostatku sněhu, takže ani zde se nám nedaří dosáhnout cíle. S týmem se závodů účastní Vojtěch Němec. Úspěchy v na závodech v závodní sezóně 2014/2015 jsou:

- 1. místo – Hrobská jízda (kategorie C2)
- 1. místo – Vroutek (kategorie C2)
- 1. místo – Stochov (kategorie MB2)
- 1. místo – Hradecký mid (kategorie MB2)
- 4. místo – Oravský mid (Slovensko, kategorie MB2)

4.5. Srovnání tréninků „středně rychlých, rychlých a pomalých“ plemen

V tomto případě můžeme srovnat pouze rozdíly vyplývající z plemene trénovaného týmu, neboť každé plemeno má jiné dispozice. Hlavním rozdílem v tréninku „středně rychlých, rychlých a pomalých“ plemen je průměrná rychlost tréninku. „Středně rychlé“ plemeno má tréninkovou průměrnou rychlost v silovém tréninku 10 km/h a v rychlostním tréninku 14 km/h. Ve sprintových závodech pak dokážou vyvinout rychlost až 18 km/h, což je tréninková rychlost „rychlých“ plemen. U „rychlých“ plemen se dostáváme na průměrnou tréninkovou rychlost až 17 – 18 km/h. Sprintové závody jedou rychlostí 24 km/h. „Pomalá“ plemena trénují s průměrnou rychlostí 12 – 13 km/h a ve sprintových závodech se dostávají na rychlost 15 km/h, která v porovnání s ostatními plemeny je tréninkovou rychlostí „středně rychlého“ plemene. Výjimkou je tým Romana Habáska, který díky tréninkům dokáže se svým „středně rychlým“ plemenem vyvinout rychlost ve sprintových závodech až 25 km/h, což je srovnatelné s „rychlým“ plemenem.

Dalším rozdílem v tréninku jednotlivých plemen je celková zátěž. Všechny vybrané týmy se zaměřují na midové závody. „Pomalému“ plemenu dáváme celkovou zátěž z počátku 170 kg (21,25 kg na psa) a v polovině října snižujeme na 115 kg (16,17 kg na psa). „Rychlá“ plemena psů trénujeme s celkovou zátěží 220 kg (27,5 kg na psa) a „středně rychlé“ plemeno se zátěží 185 kg (26,23 kg na psa), 225 kg (32,14 kg na psa) s následným navýšením na 280 kg (40 kg na psa) a 460 kg (35,38 kg na psa) s následným snížením na 160 kg (16 kg na psa) v tréninku na sněhu se snížením až na 100 kg (10 kg/psa; viz tabulky).

5. DISKUSE

Mushing neboli sport psích spřežení je na území České republiky od 70. – 80. let 20. století. Z počátku probíhaly tréninky „pokusem, omylem“ a pozorováním psů, zejména jejich fyzické zdatnosti. Později noví musheři již získávali znalosti o tréninku od starších a zkušenějších musherů nebo od rodinných příslušníků, kteří se mushingu již věnují. Důležitou součástí evropského mushingu jsou závody a závodní kategorie. Ty jsou rozděleny podle druhu plemen, počtu psů v zápřahu a doby konání. Buď máme závody na suchu (podzimní závody), nebo na sněhu (zimní závody). V posledních letech dochází k rušení zimních závodů z důvodu nedostatku sněhové pokrývky v místech konání.

Nedílnou součástí tréninku je hlavní cíl, který si musher stanoví před začátkem hlavní tréninkové sezóny, tedy čeho by chtěl v závodní sezóně dosáhnout. Nejčastějšími hlavními cíli se stávají extrémní nebo zahraniční závody, jako jsou např. Šediváčkův long v České republice, Femundloped v Norsku, La Grand Odysea ve Francii, Innerkrems v Rakousku. Pro některé mushery může být hlavním cílem i mistrovství České republiky, mistrovství Evropy či mistrovství světa, ale také úspěchy na sprintových a midových závodech. Další důležitou součástí tréninku jsou dílčí cíle, které si stanovíme před zahájením každého tréninku. Dílčími cíli jsou např. rychlost, síla a vytrvalost. Před tréninkem se musíme rozhodnout, který z dílčích cílů budeme upřednostňovat. Jestli pojedeme krátkou trať na rychlost, nebo psům dáme táhnout velkou celkovou zátěž na krátkou vzdálenost a bude trénink zaměřený na sílu, či absolvujeme dlouhou vytrvalostní trať.

Důležité také je uvědomit si, jaké máme plemeno psa a jaké jsou jeho schopnosti. S aljašským husky, můžeme běhat stejné okruhy 2x a vícekrát za sebou a stále bude pracovat. Kdežto sibiřský husky bude ve druhém kole již mírně protestovat a třetí kolo již jenom půjde, protože to chce musher. Sibiřský husky je vnímavé plemeno a je rádo, když může při tréninku objevovat něco nového, jemu neznámého, v našem případě samotnou trať. Od samojedů, aljašských malamutů a grónských psů nemůžeme v tréninku očekávat vysokou průměrnou rychlost, neboť se jedná o „pomalá“ plemena, která nejsou schopna ji vyvinout, zato jsou velmi vytrvalá.

Před každým tréninkem je důležité hlídat teplotu vzduchu. Neměla by přesahovat 15°C z důvodu hrozícího se přehřátí organismu psů. Teplotu pozorujeme i v průběhu tréninku, v případě vzrůstající teploty ukončujeme trénink.

Rozhodneme-li se pro trénink rychlosti, naším hlavním cílem se stanou sprintové závody. Tým budeme trénovat na odpovídající vzdálenost závodů a budeme po psech vyžadovat rychlost běhu. Tímto způsobem trénují převážně musheři, kteří závodí v individuálních kategoriích, jako je bikejöring (kolo + pes), scooter (koloběžka + pes), canicross (běžec + pes), skijöring (běžky + pes).

V případě, že si zvolíme za hlavní cíl úspěchy v midových kategoriích, budeme trénovat střední zátěž s vytrvalostí. Což znamená, že psům dáváme celkovou zátěž zhruba 200 kg na vzdálenosti v rozmezí od 15 – 30 km. Začátek takového tréninku bude se stanovenou celkovou zátěží na krátké tratě, neboť psi začínají běhat po pětiměsíční pauze a postupně navyšujeme počet kilometrů. Zátěž zůstává stejná po celou dobu tréninku. Závod pak absolvujeme s lehčí zátěží (výměna tréninkové káry za lehčí závodní). Psi tak získávají lehčí podmínky k běhu a podávají lepší výkon než v tréninku.

Pokud chceme dosáhnout úspěchu v longových nebo extrémních závodech, tréninky se budou lišit v celkové zátěži a závěrečné délce ujetých kilometrů. Začínáme trénovat s velkou celkovou zátěží pohybující se v rozmezí od 300 - 450 kg (záleží na možnostech mushera). V případě nižší váhy můžeme dovážit káru např. pytlem plným kamenů. V polovině tréninkového období již tým nabral potřebnou svalovou hmotu, proto snižujeme celkovou zátěž zhruba na 200 – 250 kg. Postupné navyšování počtu kilometrů je stejné jako v tréninku na midové závody. Zpočátku jedeme 4 – 6 km, v polovině tréninkového období se dostáváme na délku 20 – 30 km a v závěru 30 – 60 km.

U mladých psů se v tréninku musíme zaměřit i na poslušnost, která spočívá převážně v tom, že si během závodu nebude všímat jiných psů ani předjíždějících či předjížděných spřežení. Tento výcvik v tréninku má zaručit to, aby nedošlo k napadení a následnému zranění zvířete zvířetem. Nejlépe se poslušnosti ve spřežení naučí tréninkem s jiným spřežením. Máme-li tu možnost a nějakého mushera ve svém okolí, vyjíždíme na společné tréninky.

Jestliže zaučujme psa na leadera, zapřaháme ho na tréninku vedle již zkušeného leadera, ale při vyslovení povelu oslovíme jménem i mladého psa, aby si uvědomil, že povel vyžadujeme po něm. Při neuposlechnutí povelu (převážně odbočovacího) zastavíme, nasměrujeme na vyžadovaný povel, důrazně zopakujeme a pokračujeme v jízdě. Uposlechne-li leader a správně zareaguje, psa pochválíme. V zaučení leadera je vhodné měnit tratě, neboť psi si trasu pamatují a po několika absolvovaných trénincích již jezdí po paměti.

Nedostatečný trénink se v závodech projeví na průměrné rychlosti, která je nízká a na celkovém umístění. V případě, že je tým nedostatečně trénován, není schopen vyvinout námi požadovanou průměrnou rychlost či ujet danou vzdálenost ve stanoveném čase. Stav netrénovanosti je na psech dobře viditelný pouhým pozorováním. Jedná se o nežádoucí jev, kterému je dobré se vyhnout a snažit se psy natrénovat na námi zvolený cíl.

I v poměrně netradičním sportu jako je mushing, se může objevit stav přetrénovanosti psů. Jedná se o opak stavu netrénovanosti, kdy psi jsou často zapřahováni bez řádného odpočinku. K tomuto stavu se může tým dostat v případě, že bude trénovaný 6x až 7x týdně měsíc v kuse. Již po měsíci se začnou projevovat příznaky, kdy se pes raději schovává v boudě, místo toho aby se šel postrojovat, při zapřažení již neběží, ale pouze jde, může také odmítat žrádlo. V takovémto případě je dobré dát týmu určitou dobu pauzu, než dojde k zotavení a obnově sil a opětovnému zápřahu. Pauza by měla být minimálně týden až 14 dní.

6. ZÁVĚR

V tréninku je důležité, jaké plemeno psa budeme trénovat a jakého cíle chceme dosáhnout. Pokud si za cíl stanovíme úspěchy ve sprintových závodech, musíme trénink zaměřit na rychlost a krátkou trať, jejíž vzdálenost se bude pohybovat okolo 6 km. Rozhodneme-li se pro cíl uspět v midových závodech, zvolíme vytrvalostní trénink, délka trati na střední vzdálenosti, což je přibližně 15 – 20 km. Stanou-li se naším hlavním cílem longové či extrémní závody, musíme trénink zaměřit na sílu. Psy trénujeme s vysokou celkovou zátěží nejprve na krátké vzdálenosti, aby se psi rozběhali a po letní pauze si zvykli na práci, a následně přidáváme počet kilometrů. Pokud nám to umožní prostor, kde tým trénujeme, dostáváme se v závěrečné fázi tréninku na vzdálenost až 60 km. Jestliže nemáme možnost takto dlouhých tratí, trénujeme na možné nejdelší vzdálenosti, které máme k dispozici. V polovině tréninku pak zátěž zmírňujeme, aby nedošlo k vysílení psů během tréninku. Po splnění našeho tréninkového cíle se psy již vyjíždíme pouze na projížďky, dokud nám to dovolí teplota vzduchu. Přibližně do konce března až začátku dubna.

7. SHRNUTÍ

Trénink psů začíná od konce srpna nebo začátkem září v závislosti na teplotě vzduchu. Nesmí být více než 15°C, aby nedošlo k přehřátí organismu a následnému kolapsu. Jedná se o způsob přípravy psů na hlavní závodní sezónu (závody na sněhu). Závody na suchu slouží jako jakási průběžná kontrola stavu natrénování a porovnání s ostatními týmy. Každé plemeno psů vyžaduje jiný druh a jiný způsob tréninku. Někteří musheři začínají trénovat psy na rychlost, protože se na začátku závodní sezony jezdí sprintové tratě. Jiní dávají přednost silovému tréninku, aby došlo ke správnému osvalení psů. Postupně přidávají rychlost. Každý musher si vždy na začátku tréninku určí svůj hlavní cíl tréninků, na který se zaměří a bude na něj psy připravovat.

Klíčová slova
sport, mushing, psi, saně, hory, trénink

8. RESUMÉ

DOG'S TRAINING SESSION STARTS AT THE END OF AUGUST OR AT THE BEGINNING OF SEPTEMBER, DEPENDING ON THE OUTSIDE TEMPERATURE WHICH CANNOT BE HIGHER THAN 15°C. OTHERWISE THE ORGANISM OVERHEATING AND SUBSEQUENT COLLAPSE MAY HAPPEN. THIS IS THE WAY OF THE DOG'S TRAINING FOR THE MAJOR RACE SEASON (SLED DOG RACE ON A SNOW). ON DRY LAND RACES WORK ARE USEFUL AS A RUNNING CONTROL OF THE TRAINING CONDITION AND COMPARISON WITH THE OTHER TEAMS. EVERY DOG'S BREED REQUIRES A COMPLETE DIFFERENT WAY OF TRAINING. SOME MUSHERS STARTS TO TRAIN THE DOGS ON A SPEED BECAUSE THE BEGINNING OF THE RACING SEASON FOCUSES ON THE SPRINT TRACKS. THE OTHER MUSHERS HAVE A PREFERENCE FOR THE STRENGTH TRAINING. THE REASON IS SIMPLE - TO FORM A RIGHT MUSCLE MASS OF THE DOGS. THE SPEED IS ADDED GRADUALLY. EVERY MUSHER ALWAYS DEFINES HIS OWN TRAINING GOAL AT THE BEGINNING OF THE TRAINING SESSION AND EVERY MUSHER WILL BE CONCENTRATING AND GETTING READY FOR IT.

KEY WORDS

SPORT, MUSHING, DOGS, SLEDGE, MOUNTAINS,

9. SEZNAM LITERATURY

9.1. Publikace

BRKLOVÁ, D., HERZIK, S., et al. *Diplomová a závěrečná práce studujících tělesnou výchovu a sport*. Plzeň: vyd. Západočeské univerzity. 1998. 58 s. ISBN 80-7082-413-3

BRZKOVÁ, K., Vznik, vývoj a současná podoba mushingu. Bakalářská práce. Plzeň: FPE ZČU 2013.

HANZLÍK, P., *Mush go!*. České Budějovice: Růže. 1991. 118 s. ISBN 80-7016-041-1

HELLER, J. *Fyziologie tělesné zátěže.II.*, Speciální část. 3.díl. Praha: Karolinum, 1996, 222 s. ISBN 80-7184-225-7.

PEČENÁ, L., *Sport psích spřežení od A do Z: příručka pro mushery*. Praha: Sobotáles. 2. vyd. 2000. 108 s. ISBN 80-85920-63-8

SCHLEGLOVÁ-KOFLEROVÁ, K., *Husky*. Praha: Jan Vašut. 2000. 64 s. ISBN 80-7236-093-0

9.2. Internet

BSSC – Burgenländischer Schlittenhunde Sport Club. *Ergebnisliste – Reingers*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.bssc-austria.at/results/Ergebnisliste%20Reingers%202014.pdf>

Česká asociace sportu psích spřežení. *Řád ochrany zvířat při závodech psích spřežení*. 2006. [cit. 14. 01. 2015]. Dostupné z WWW:<http://archiv.mushing.cz/dokumenty/RADY/rad_ochrany_zvirat/rad_ochrany_CB.pdf>

Femundloped. *Základní informace.* 2015. [cit. 15. 01. 2015]. Dostupné z WWW:<http://www.femundlopet.no/>

HENYCHOVÁ, J., *Femundloped The Femund Race*. 2014. [cit. 15. 01. 2015]. Dostupné z WWW:< http://www.huskies.cz/2014-tz/TZ%2001-2014%20Jana%20Henychov%C3%A1%20Annamaet%20Husky%20Team.pdf>

HAVRDA, R., Ledová jízda. 2013. [cit. 24. 01. 2015]. Dostupné z WWW:<http://www.ledovajizda.cz/index.php?dir=rocnik&fil=propozice>

Krušnohorský sportovní klub psích spřežení. *Výsledková listina – Hrobská jízda.* 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.kskps.info/Hrob2014.pdf>

Krušnohorský sportovní klub psích spřežení. *Výsledková listina – Vroutecký sprint.* 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.kskps.info/Vroutek2014.pdf>

La Grand Odysee. 2014. [cit. 02. 02. 2015]. Dostupné z WWW: <http://www.grandeodyssee.com/fr/index.html>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Termínový kalendář – sezóna – 2014/2015*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina – Červený Kostelec*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&czavodu1=16>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina – Tři Studně*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=7>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina - Stochov*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=10>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina – Hradecký mid*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=18>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina – Horní Mísečky*. 2015. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=30>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina - Janovičky*. 2015. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=19>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Výsledková listina – Eduardův mid*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z : <http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody&m1=vysledky&rok=2014&cavodu1=4>

PAVLÍK, P., Úprava bakalářské a diplomové práce. [cit. 03. 03. 2013]. Dostupné z WWW:<http://www.pavlikp.ic.cz/computer/diplom.pdf>

Soutěžní řád pro závody psích spřežení na území České republiky. 2009. [cit. 15. 02. 2015]. Dostupné z WWW:<http://archiv.mushing.cz/dokumenty/RADY/sourezni_rad/>

Šediváčkův long. *Základní informace.* 2010. [cit. 16. 01. 2015]. Dostupné z WWW:<http://www.sedivackuv-long.cz/?page_id=2>

Šediváčkův long. *Výsledková listina.* 2015. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z WWW:< http://www.sedivackuv-long.cz/wp-content/uploads/De%C5%A1tn%C3%A9_2015-3.pdf>

Závodní řád pro závody psích spřežení na území České republiky. 2011. [cit. 16. 01. 2015]. Dostupné z WWW:<http://archiv.mushing.cz/dokumenty/RADY/zavodni_rad/>

ZEMANOVÁ, T., *Charakteristika sportu psích spřežení.* Bakalářská práce. Brno: FSpS MU, 2007, 43 s. [cit. 28. 12. 2015]. Dostupné z WWW:<http://is.muni.cz/th/142684/fsps_b/BP_Tereza_Zemanova_cast_2..txt>

ZEMANOVÁ, T., *Trénink ve sportu psích spřežení*. Diplomová práce. Brno: FSpS MU. 2009. 89 s. [cit. 28. 12. 2015]. Dostupné z WWW:<http://is.muni.cz/th/142684/fsps_m/diplomova_prace_TZ.txt>

9.3. Ústní sdělení

HLADOVEC, PAVEL. Dlouhodobý musher, Těškov 141, září 2014 – březen 2015

BRZEK, MARTIN. Dlouhodobý musher, Švabínská 502, Zbiroh, září 2014 – březen 2015

HABÁSKO, ROMAN. Dlouhodobý musher, závody Šediváčkův long 2015, 21. 01. 2015

ZETEK, VÁCLAV. Dlouhodobý musher, závody Šediváčkův long 2015, 21. 01. 2015

NĚMĚC, VOJTĚCH. Dlouhodobý musher, závody Hradecký mid 2014, 22. 11. 2014

9.4. Přílohy

Lycoria kennel. 2015. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z WWW:<http://www.lycoriakennel.com/images/stories/Gallery/Quattro%20Fairbanks%22Jednicka/index.html>

Mushing - Svaz sportu psích spřežení. *Termínový kalendář – sezóna – 2014/2015*. 2014. [cit. 28. 02. 2015]. Dostupné z WWW:<http://www.mushing.cz/index.php?kod=&modul=zavody>

10. SEZNAM PŘÍLOH

10.1. Foto

Foto 1: Závodní pes I

Foto 2: Výstavní pes I

Foto 3: Sibiřský husky II

Foto 4: Aljašský husky II

Foto 5: Samojed III

Foto 6: Tréninková kára (těžká; čtyřkolka) III

Foto 7: Tréninková kára (středně těžká) IV

Foto 8: Závodní kára IV

Foto 9: Spřežení manželů Hladovcových (Grey Wolf) V

Foto 10: Spřežení manželů Brzkových (Czech Silver-Star) VI

Foto 11: Spřežení Romana Habáska (Asamara) VI

Foto 12: Spřežení manželů Zetkových VII

Foto 13: Spřežení Vojtěcha Němce (Zasněžené údolí) VIII

10.2. Obrázky

Obrázek 1: Termínový kalendář závodů – sezóna 2014/2015 IX

11. PŘÍLOHY

Foto 1: Závodní pes

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 2: Výstavní pes

(Zdroj: Lycoria kennel)

Foto 3: Sibiřský husky

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 4: Aljašský husky

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 5: Samojed

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 6: Tréninková kára (těžká, čtyřkolka)

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 7: Tréninková kára (středně těžká)

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 8: Závodní kára

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 9: Spřežení manželů Hladovcových (Grey Wolf)

(Zdroj: vlastní foto)

Foto 10: Spřežení manželů Brzkových (Czech Silver-Star)

(Zdroj: Brzek – osobní archiv)

Foto 11: Spřežení Romana Habáska (Asamara)

(Zdroj: Habásko – osobní archiv)

Foto 12: Spřežení manželů Zetkových

(Zdroj: Zetek – osobní archiv)

Foto 13: Spřežení Vojtěcha Němce (Zasněžené údolí)

(Zdroj: vlastní foto)

Obrázek 1: Termínový kalendář závodů – sezóna 2014/2015

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
17.08. - 17.08.2014	Sprint	2014/20	Sadská	Hill
21.08. - 24.08.2014	Sprint	2014/1	Tři Studně	Chicopee Canicross 1.etapový závod
13.09. - 14.09.2014	Sprint	2014/11	Hradec Králové-Biřička	Hill´s Canicross Okolohradce
20.09. - 21.09.2014	Sprint	2014/15	Dobříš Vlaška	Hill
20.09. - 21.09.2014	Sprint	2014/12	Louka u Olešnice	Ježdění na Valše III.
27.09. - 28.09.2014	Sprint	2014/8	Kosmonosy	Svatováclavské psí ježdění Finále Hills Cup
04.10. - 05.10.2014	Sprint	2014/3	Hrob u Teplic	ČEZ CUP Hrobská jízda
11.10. - 12.10.2014	Sprint	2014/2	Vroutek	Vroutecký sprint a Vroutecký canicross
18.10. - 19.10.2014	Sprint	2014/16	Červený Kostelec	BarneY 2014
25.10. - 26.10.2014	Sprint	2014/13	Reingers	Reingers 2014
01.11. - 02.11.2014	Sprint	2014/7	Tři Studně	**MRF** Memoriál Vaška Kováříka VI.
08.11. - 09.11.2014	Sprint	2014/33	Červenovodské sedlo	Pohár LB Magadan
15.11. - 16.11.2014	Sprint	2014/9	Stochov	Royal Canine Sprint Stochov
20.11. - 23.11.2014	Sprint	2014/21	Vének, Gyor-Maďarsko	EC Cart FISTC
22.11. - 23.11.2014	Sprint	2014/17	Běleč n/O	Hradecký sprint
28.11. - 30.11.2014	Sprint	2014/22	Beuvron (Francie)	ME IFSS
29.11. - 30.11.2014	Sprint	2014/26	Radíkov-Chata pod věží	Mushing pod věží-Royal Canin cup
28.03. - 29.03.2015	Sprint	2014/39	Radíkov-Chata pod věží	Rozloučení se sezónou "Radíkovský sprint"

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
25.10. - 26.10.2014	Mid	2014/14	Reingers	Reingers 2014
08.11. - 09.11.2014	Mid	2014/23	Držková	Držkovský cross
15.11. - 16.11.2014	Mid	2014/10	Stochov	Royal Canine Mid Stochov
22.11. - 23.11.2014	Mid	2014/18	Běleč n /O	**MR** Hradecký mid - MR mid
29.11. - 30.11.2014	Mid	2014/27	Radíkov-Chata pod věží	Mushing pod věží-Royal Canin cup

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
10.01. - 11.01.2015	Sprint	2014/30	Horní Mísečky	**MRF** ČEZ CUP HORNÍ MÍSEČKY (MČR pro Skj1+ Skj2)
15.01. - 18.01.2015	Sprint	2014/37	Tři Studně	**MRF** Sprint na Horníku (MČR pro třídu 6 psů - 15.-16.1.)
31.01. - 01.02.2015	Sprint	2014/32	Skiareál Lesná	**MRF** ČEZ CUP (MČR pro třídu 4 psi)
14.02. - 15.02.2015	Sprint	2014/5	Abertamy	**MRF** Eduardův sprint (MČR pro třídu 4 psi)
20.02. - 22.02.2015	Sprint	2014/34	Červenovodské sedlo	**MRF** Pohár Lady Brighit Magadan (MČR pro třídu 6 psů)
20.02. - 25.02.2015	Sprint	2014/40	Bernau, Německo	WC IFSS - 1.část
21.02. - 22.02.2015	Sprint	2014/25	Zásada	Zásadský Sprint
27.02. - 01.03.2015	Sprint	2014/41	Todtmoos, Německo	WC IFSS - 2.část
07.03. - 07.03.2015	Sprint	2014/36	Jánské Lázně	Jánské Lázně

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
15.01. - 18.01.2015	Mid	2014/38	Tři Studně	Mid na Horníku
17.01. - 18.01.2015	Mid	2014/19	Janovičky u Broumova	**3** Janovičky 2015 (MČR pro třídu do 6 psů)
05.02. - 08.02.2015	Mid	2014/42	Jakuszyce	Borderrush
14.02. - 15.02.2015	Mid	2014/4	Abertamy	**MRF** Eduardův mid (MCR MU)
14.02. - 15.02.2015	Mid	2014/44	Veclov	Českou Kanadou
21.02. - 22.02.2015	Mid	2014/24	Zásada	Zásadský Mid

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
21.01. - 24.01.2015	Long	2014/6	Deštné v Orlických horách	**MRF** Šediváčkův long 2015

Datum	Typ	Č.z.	Místo	Třída, Název, seriál
17.02. - 21.02.2015	Atyp	2014/43	Veclov	Nonstop
28.02. - 02.03.2015	Atyp	2014/35	Dolní Dvůr - Krkonoše	Ledová jízda